

ПРОЕКТ

Столична община

**СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО
РАЗВИТИЕ НА
ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
2020 – 2022 г.**

София, 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение.....	3 стр.
II. Данни за състоянието и дейността на институциите на територията на Столична община, осигуряващи подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.....	4 стр.
III. Визия.....	44 стр.
IV. Стратегически цели	45 стр.
V. Механизъм за изпълнение. Мониторинг и оценка.....	46 стр.
VI. Действия, очаквани резултати, индикатори за изпълнение и източници на финансиране.....	47 стр.
VII. Заключение.....	71 стр.
VIII. Използвани съкращения.....	72 стр.

I. Въведение

Личностното развитие е процес на развиваене на уменията и качествата, и усъвършенстване на потенциала на личността. Предоставянето на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се изразява в осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. Подкрепата се осъществява в съответствие с индивидуалните потребности и възможности на всяко дете и ученик, насочена към разгръщане на пълния потенциал. С настоящия документ се залагат конкретни мерки и дейности, предоставящи възможност за напредък в личностното развитие с диференциране на подходите на обща и допълнителна подкрепа.

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците се осигурява от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, съвместно с държавните и местните органи и структури, и доставчиците на социални услуги. Институциите в системата на предучилищното и училищното образование самостоятелно разработват и прилагат цялостни политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика и изграждане на позитивен организационен климат и развитие на училищната общност. Настоящата Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на Столична община е разработена в изпълнение на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г.) и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование (обн., ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г.). Стратегията за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците на територията на Столична община е изготвена за периода 2020 – 2022 г. Двугодишният период е регламентиран в чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование. Тя задава рамката за осъществяване на подкрепата за личностното развитие на децата и учениците, като описва визията, основните направления, целите и мерките за личностното развитие на децата и учениците в Столична община. Програмният документ продължава и надгражда постигнатото със стратегията за периода 2017 – 2019 година и има за цел да създаде ефективен модел на общинска политика за приобщаващо образование и подкрепа за личностното развитие на деца и ученици, в съответствие с индивидуалните им образователни потребности. Стратегията регламентира обществените отношения, свързани с процесите на приобщаващото образование, както и дейностите на всички институции в системата на предучилищното и училищното образование за

предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Тя се базира на данните, отразяващи състоянието и готовността на образователните институции на територията на Столична община, за осигуряване на подкрепа за личностно развитие и приобщаващо образование.

Законът за предучилищното и училищно образование и Наредбата за приобщаващото образование поставят следните предизвикателства пред приобщаващото образование:

1. Активно взаимодействие между държавни, общински органи и структури, включително доставчици на социални услуги за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
2. Придобиване на компетентности от педагогическите специалисти, свързани с философията на приобщаващото образование, както и с новите нормативни промени. Преосмисляне на собствения им педагогически опит за работа с родители, запознаване с добри практики с оглед осигуряване на нови възможности за развитие. Разширяване на кръга от педагогически специалисти в екипна работа като основен подход в приобщаването.
3. Фокусиране върху всички участници в процеса на образование – деца, родители, педагогически специалисти. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение, и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество.

Постигането на целите на стратегията се основава на активното участие на всички образователни институции на територията на Столична община, центровете за подкрепа на личностното развитие, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование, Столична община – дирекция „Образование“, дирекция „Социални услуги за деца и възрастни“, дирекция „Спорт и младежки дейности“, Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни към Столична община, неправителствени организации и др.

II. Данни за състоянието и дейността на институциите на територията на столична община, осигуряващи подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Мрежата на образоването на територията на Столична община е изградена от висши учебни заведения, училища, детски градини и специализирани обслужващи звена.

Видът и броят на учебните заведения, както и специализираните обслужващи звена към началото на 2020, е както е посочено в Таблица № 1:

Таблица № 1

Област София-град	Брой в областта	Брой ученици/деца
Училища общо	273	136 852
общински	175	105 181
държавни	39	22 217
частни	59	9 454
Детски градини общо	275	47 414
общински	194	43 786
държавни	3	165
частни	78	3 463
ЦПЛР/ЦСОП	3/4	
СОЗ	2	
Общо за областта	553	184 266

За периода 2017 – 2019 година, персоналът в общинските и частните образователни институции е, както следва в Таблици №№ 2 и 3:

Таблица № 2.

Персонал в държавните, общинските и частните детски градини:

Учебна година	2017/2018			2018/2019			2019/2020		
	държа- вни	общин- ски	част- ни	държа- вни	общин- ски	част- ни	държа- вни	общин- ски	част- ни
Вид детска градина									
държавни	16	3136	400	16	3137	447	16	3220	506
Педагогиче- ски									
частни	26	3406	266	26	3427	308	26	3336	320
Непедагоги- чески									

Таблица № 3.

Персонал в държавните, общинските и частните училища:

Учебна година	2017/2018			2018/2019			2019/2020		
	Вид училище	държавни	общински	частни	държавни	общински	частни	държавни	общински
Педагогически	2624	8336	1513	2674	8509	1611	2697	8810	1710
Непедагогически	814	1916	213	817	1950	225	788	2094	227

Осигуряване на общинските детски градини със специалисти – логопед, психолог, ресурсен учител, помощник на учителя.

1. Броят на детските градини, в които има назначени специалисти в щата на детската градина /логопед, психолог, ресурсен учител, помощник на учителя/ е 110, от тях:

- с 3 и над 3 специалисти – 44
- с 2-ма - 23
- с 1 – 43

2. Детски градини с осигурено ресурсно подпомагане от Регионалния център за подкрепа на процеса за приобщаващо образование /РЦППО/ – 103.

3. Детски градини, в които няма приети деца със специални образователни потребности /СОП/ - 37.

Осигуряване на общинските училища със специалисти – логопед, психолог, ресурсен учител, помощник на учителя.

1. Училища, в които има назначени специалисти в щата на училището /логопед, психолог, ресурсен учител, помощник на учителя/ е 153, от тях:

- с 3 и над 3 специалисти – 86
- с 2-ма - 36
- с 1 – 31

2. Училища с осигурено ресурсно подпомагане от Регионалния център за подкрепа на процеса за приобщаващо образование /РЦППО/ – 50.

3. Училища, в които няма приети деца със специални образователни потребности /СОП/ - 13.

Броят на децата и учениците със СОП и хронични заболявания е 5 421.

Обобщената информация от справките на РУО-София-град показва, че за учебната 2018/2019 г. в образователните институции на територията област София-град е оказана допълнителна подкрепа на деца и ученици, разпределена според вида на допълнителната подкрепа и според вида на институцията, която я предоставя, както следва:

Вид на допълнителната подкрепа	СОП	Деца и ученици в риск	Деца и ученици изявени дарби	Деца и ученици с хронични заболявания
Вид на институцията				
Детска градина	1174	15	18	1925
Училище	2748	573	1230	1315
Общ брой деца и ученици, на които е предоставена допълнителна подкрепа	3922	588	1248	3240

Налице е увеличение с 14 % на децата и учениците със СОП, на които се предоставя допълнителна подкрепа в детските градини и училищата в област София-град в сравнение с учебната 2017/2018 г. Отчита се съществено намаляване на учениците в рисък в училищата, на които се предоставя допълнителна подкрепа.

Обобщена информация за броя и вида на детските градини и училища, в които е осигурена допълнителна подкрепа на деца и ученици.

За учебната 2018/2019 г. е осигурена допълнителна подкрепа в 239 учебни заведения на територията на област София-град, както следва :

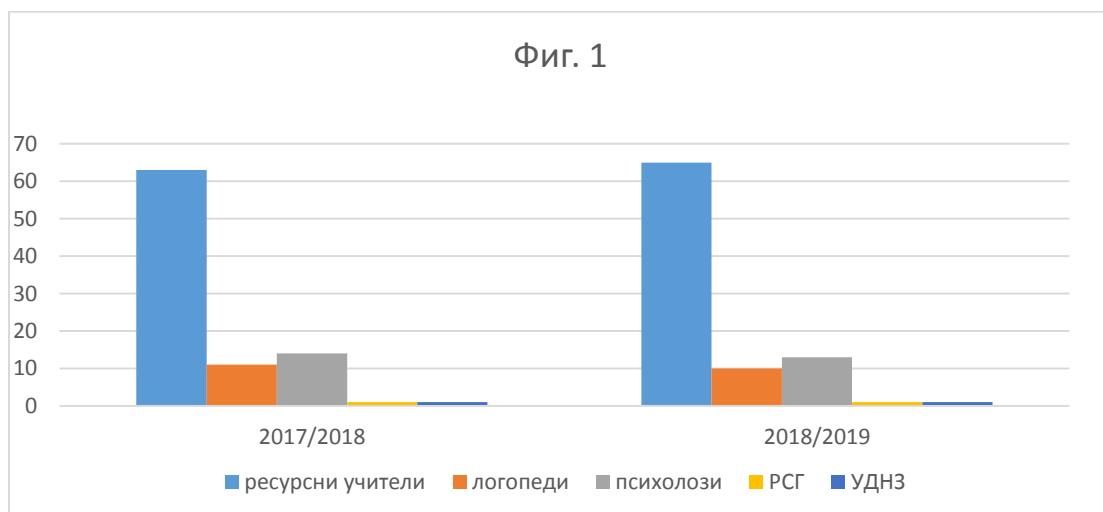
- в 152 детски градини;
- в 162 училища.

Регионалният център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – София-град (РЦППО) осъществява дейности в съответствие с чл. 49, ал. 1, т. 3, т. 4, т. 5, и т. 6 от ЗПУО. Работата на центъра е ориентирана към осигуряване на допълнителна

подкрепа на деца със специални образователни потребности, като осигуряване на специалисти в детските градини и училищата, провеждане на терапия на деца от аутистичния спектър, кариерно ориентиране на ученици със специални образователни потребности, ресурсно подпомагане на деца и ученици.

За периода 2017 – 2019 година броят на децата и учениците, които са получили ресурсно подпомагане е 1947. Проведена е сензорна терапия на 96 деца от аутистичния спектър, осъществена е работа по кариерно ориентиране със 168 ученици след 7 и 10 клас.

Броят на ресурсните учители, логопеди, психологи, рехабилитатори на слуха и говора и учители за деца с нарушен зрение са представени в таблицата по-долу (фиг. 1).

Данните за обхванати от дейности на РЦППО деца, за периода 2017 – 2019 г. по години, са представени в следващата Таблица № 4:

Действие \ Учебна година	2017/2018	2018/2019
Сензорна терапия на деца от аутистичния спектър	28 деца	68 деца
Кариерно ориентиране на ученици със СОП – 7 и 10 клас	72 ученици	96 ученици
Ресурсно подпомагане на		

дева и ученици със СОП	890 дева и ученици	1057 дева и ученици
------------------------	--------------------	---------------------

За периода 2017 – 2019 година РЦППО съвместно с НАРУ са осигурили над 2120 помощни средства на семейства на деца с увреждания. Проведени са консултации от английски ерготерапевти на над 50 деца.

За сметка на бюджета на РЦППО и осигурени спонсорски програми са проведени ежегодни турнири по народна топка и адаптиран баскетбол с участието на НСА и Спешъл олимпикс. В спортните мероприятия са участвали над 300 деца.

През дейности по трудотерапия и ателие за полезни умения са преминали 64 младежи с интелектуални затруднения. Финансирането е осигурено по проект на европейска програма „Еразъм+“.

В изпълнение на методическата функция на РЦППО за екипно взаимодействие в подкрепа на процеса на приобщаващото образование са проведени следните информационни семинари:

2017/2018 учебна година:

- „Помощници на фина моторика и графомоторни умения“;
- „Организация и управление на екипите за подкрепа на личностното развитие в детската градина и училището“;
- „Информационен семинар за помощни средства“;
- „Обучение за помощник на учителя“;

2018/2019 учебна година:

- „Разработване на планове за допълнителна подкрепа при ресурсно подпомагане на деца и ученици със СОП“;
- „Обучение за помощник на учителя“.

Всяка година се организира лятна програма в продължение на два месеца с активното включване на родители, доброволци от Европейска доброволческа служба и представители на различни НПО. При съвместното партньорство със сдружение „Аутизъм днес“ и „Тацитус“ са организирани следните дейности:

- Приобщаващ куклен театър „Магазинче за цветове“;
- Приобщаващо парти, Сензорни игри – „Джобни чародейства“;
- Смехотерапия в Play Park;
- Приобщаващ спортен празник в парк „Коколандия“;
- Турнир по народна топка;
- Спортно събитие „Парка на децата, свободата да спортват“;

- Баскетболен турнир „Заедно можем“.

Към Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦППО/ е сформиран Регионален екип за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците от столичните детски градини и училища. В екипа участват 21 специалисти от РЦППО; 2 лекари от СРЗИ. За периода 2017 – 2019 г. регионалният екип е осъществил 4587 оценки на индивидуалните потребности на деца и ученици. Обучават се 28 деца и ученици, които са на активно лечение в Специализирана болница за долечуване, продължително лечение и рехабилитация на деца с церебрална парализа „Св. София“ ООД. От тях 8 деца са от подгответелен клас, 9 ученици са от начален етап и 11 ученици от прогимназиален етап. Обучението им се извършва по индивидуален план и индивидуални учебни програми от 16 болнични учители.

В изпълнение на Национална програма „Квалификация“ 2018 и 2019 г. и във връзка с реализиране на регионалната квалификационна дейност на педагогическите специалисти в областта на приобщаващото образование от страна на РУО – София-град са извършени следните инициативи:

1. В периода м. септември – м. декември 2018 г. са проведени обучения на теми:
 - „Агресия и функционална неграмотност. Методика за превенция в детската градина – професионално педагогически тренинг” – за директори на детски градини, обучени са 50 педагогически специалисти;
 - „Педагогическо взаимодействие: семейство - образователна институция - общество”- преминали обучението 54 педагогически специалисти;
 - „Приобщаващо образование – понятия, дейности и документи за обща подкрепа” – преминали обучението 77 педагогически специалисти педагогически специалисти;
 - „Агресия и анти-агресия. Теория и насоки за работа”- 51 педагогически специалисти;

2. На 24 и 25 .01.2019 г. са проведени семинари с директори, координатори и членове на Екипите за подкрепа за личностно развитие от детски градини и училища в област София-град на тема „Разработване на планове за подкрепа при ресурсно подпомагане на деца и ученици със СОП“. Семинарите са проведени в аулата на Националната финансово-стопанска гимназия, в партньорство на РУО – София-град със специалисти от РЦППО – София-град. Присъстват 113 представители на училища и 75 от детските градини. Към обучението се наблюдава изключителен интерес и активност от участниците. Обсъдени се множество въпроси, свързани с осигуряването на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, обхванати в детските градини и училищата. Проведените семинари отговорят на

	Име на образователната институция	Брой деца и ученици в специални училища и в ЦСОП за учебната 2018/2019 г.
.	Средно училище за ученици с нарушено зрение „Луи Брайл”, район Надежда	160
	Средно ученици за ученици сувреден слух „Проф. Дечо	224

очакванията на участниците както за представяне на модели при изготвяне и реализация на план за подкрепа на деца и ученици със СОП, така и за насочване към конкретни подходи за справяне със специфични случаи при допълнителна подкрепа на деца с хиперактивност и дефицит на внимание, аутизъм, разстройство на способността за учене и други в зависимост от характеристиките на конкретната образователна институция.

Обобщена информация за броя на децата и за броя на учениците в специалните училища и центрове за специална образователна подкрепа /ЦСОП/ на територията на област София-град.

.	Денев” и детска градина към него, район Витоша	
.	ЦСОП „Проф. д-р Георги Ангушев”, район Илинден	132
.	ЦСОП „Едуард Сеген”, район Надежда	81
.	ЦСОП „Проф. Димитър Кацаров”, район Витоша	83
.	ЦСОПа „Лозенец“, район Лозенец	97

Общият брой на учениците в центровете за специална образователна подкрепа /ЦСОП/ за учебна 2018/2019 г. на територията на област София-град е 393.

Общият брой на децата и учениците в специалните училища – 384.

Координиране на дейности за интеграция на деца и ученици от етнически малцинства, със специални образователни потребности, хронични заболявания или в неравностойно положение.

Комисия за организация на дейностите в училищното образование за насочване на ученици с хронични заболявания, специални образователни потребности, с физически и сензорни увреждания и от домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа от центрове за настаняване от семеен тип и ученици, настанени в приемни семейства, за периода 2017 – 2019 година, е насочила 111 ученици с хронични заболявания и ученици със СОП, след завършен VII клас за обучение в професионални и профилирани гимназии в столицата и 91 ученици след завършен VII и X клас в професионални и профилирани гимназии, чието обучение ще се провежда в изнесени групи и паралелки в центрове за специална образователна подкрепа.

Осигуряване на допълнителни модули за обучение за деца, които не владеят български език.

През 2017 г. е поставено началото на обучението по български език като чужд в българското училище.Осъществява се научно и методическо осигуряване на допълнителното обучение по български език на лица, потърсили или получили международна закрила. За периода 2017 – 2019 година, за обучение по български език, насочени към детски градини и училища са 24 деца, 188 ученици и 13 възрастни. Проведени са 2 семинара за обучение на учители за преподаване на български език като чужд.

В началото на учебната 2018/2019 година в столичните училища продължават обучението си 28 ученици, търсещи или получили международна закрила, на задължителна училищна възраст. През учебната година са разгледани заявлениета на 63 бежанци, които с 26 заповеди са насочени да се обучават в различни образователни степени и класове. Освен в традиционно приемащите училища – 66. СУ, НСУ „София“, 85. СУ, 59. ОУ, през тази учебна година за пръв път се обучават мигранти в 55. СУ и 130. СУ.

След получаване на статут на бежанци по-голямата част от семействата на учениците се преместват към вътрешността на Европа. С това се обяснява и високата динамика на напускащите училище скоро след като са постъпили за обучение. Онези, които остават за обучение по-дълго, се интегрират успешно в училище.

Експертите в РУО – София-град оказват методическа подкрепа, свързана с допълнителното обучение по български език на лица, търсещи или получили международна закрила чрез консултации и инструкции за обучение по български език като чужд; съдействие на МОН и НПО при организиране на обучения на учители, преподаващи български език като чужд и чрез предлагане на решения при възникнали казуси с насочването към училище, степен или клас.

**Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.
Осигуряване на подкрепа на деца в рисък.**

Броят на децата и ученици в рисък е 1 687.

По данни от справките на РУО – София-град децата в рисък за 2018/2019 г. са 15 в детската градина и 573 в училище.

За превенция на насилието в училище е създаден Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Изработен е Единен механизъм за реагиране, с ясни и конкретни отговорности, сформиран е Училищен координационен съвет, с включени в състава учители, ученици, родители. На ниво класна стая са реализирани разнообразни дейности - беседи, дискусии, семинари, презентации на теми, свързани с агресията и предотвратяването на насилието в училището. Подобрена е системата за организация на дежурствата в училищата, чрез главно дежурство, дежурства по етажите, дежурства в залите за хранене по графици, утвърдени от директорите на училищата. Създадена Училищна система за насочване към други служби при констатиран проблем. Наличен е Единен регистър на учебните заведения за случаи на тормоз и/или критични ситуации. Националният телефон за деца в рисък 116 111 е публично достояние на

учениците, чрез поставянето му на информационни табла. Учителите са запознати с Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция. Налични са планове за противодействие на училищния тормоз, с включени Правила за задълженията на всички служители по темата. Функционират мобилни услуги за работа на терен при деца в риск, превенция на отпадане от училище, психологическо консултиране и мотивиране на родителите им за отглеждане на детето в семейна среда.

При прилагане на Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертва на насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция, за периода 2017 – 2019 година са регистрирани 7 случая в столични училища, свързани с инциденти, при които е предоставена психолого-педагогическа подкрепа на ученици и членове на педагогическия и непедагогическия персонал от Националната мобилна група за психологическа подкрепа.

РУО – София-град оказва методическа подкрепа на столичните детски градини и училища за оказване на психолого-педагогическа подкрепа на децата и учениците се осъществява в изпълнение на заповед № РД 09-5906/28.12.2017 г. на министъра на образованието и науката за прилагане на Алгоритъм на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Членовете на педагогическите съвети в началото на учебната 2018/2019 г. са запознати с Алгоритъма и начините на действие при прилагането на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и с Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертва на насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.

Класните ръководители включват допълнително време в часа на класа за детайлно запознаване на учениците с проблемни ситуации. В предвидените родителски срещи, както и в извънредните контакти по назряващи конфликти също се набляга на съвместната работа родител-учител-ученик. Извършена е оценка на проблема за училищния тормоз при учениците чрез проведена анонимна анкета, като резултатите са обобщени в доклади. Въпреки създадените условия през учебната 2018/2019 г. има два случая в столични училища, свързани с инциденти при които е проведена психолого-педагогическа подкрепа на учениците и членове на педагогическия и непедагогически персонал от Националната мобилна група за психологическа подкрепа/ НМГПП/ - 85. СУ и 18. СУ.

Във връзка с изпълнение на контролните функции на РУО са извършени през 2018/2019 г. тематични проверки „Прилагане на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование“ в ДГ № 148, ДГ № 127, ДГ № 179, ДГ № 88, СГСАГ, 48 ОУ, 96 СУ, 59 ОбУ.

Проверката констатира, че в проверените училища и детски градини са налични заповеди на директорите за създаване на Координационен съвет, в началото на учебната 2018/2019 година е извършена „оценка на ситуацията“ на насилие и тормоз в образователните институции, която е приета на заседание на педагогическия съвет и е изготвен и актуализиран Етичният кодекс на училищата и детските градини. Във всички проверени училища и детски градини са разработени правила за противодействие на тормоза и насилието. При проверка на училищната документация се констатира, че правилата са включени в Правилника за дейността на училището и детската градина. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал на проверените учебни заведения са запознати с определението, проявленето и последиците от насилието и тормоза. В проверените училища е изградена система от дежурства, графиците са утвърдени със заповеди на директорите на училищата. В ДГ № 179 и ДГ № 127 са разработени графици за дежурство, утвърдени със заповеди на директорите на детските градини, в ДГ № 88, ДГ № 148 директорите информират, че системата от дежурства в проверените им институции е неприложима. Установено е, че в проверените училища и детски градини е проведено обучение на педагогическия и непедагогическия персонал по темата от външни организации за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти и е проведена вътрешна квалификационна дейност. Във всички проверени образователни институции са изгответи правила за поведение на класа/групата. В проверените училища са планирани различни теми за дискусии, включени в годишното разпределение на класните ръководители за часа на класа. За детските градини тази дейност е неприложима.

Организирани са различни по обем и брой извънкласни дейности във всички училища във връзка с превенция на тормоза и насилието в училище, както следва- Ден и седмица на толерантността; Ден на розовата фланелка; спортни празници, участие на ученици в общински състезания „Не на дрогата“; концерти на ученици, организирани от ученическите съвети; организиране на благотворителни базари и др. Във всички проверени образователни институции са проведени тематични родителски срещи. Във всички проверени образователни институции е въведен дневник със случаи на насилие

и тормоз, в който са описани ситуации, съдържащи следната информация: дата, група/клас, вид насилие и ниво, какво е предприето като действие, подпись на служителя. В проверените училища и детски градини са назначени педагогически съветник/психолог и други педагогически специалисти като ресурсен учител и/или логопед. По време на проверките не са констатирани нарушения при прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. На заседания на ПС на проверените училища, членовете на педагогическия съвет са запознати с резултатите от осъществените проверки.

Местни комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН).

В 24-те административни райони на Столична община функционират 24 МКБППМН, към които са разкрити 24 помощни органи – центрове за превенция и консултивни кабинети. Към тях работят 451 обществени възпитатели, които извършват индивидуално-корективна работа с деца до 18-годишна възраст, извършители на противообществени прояви и извършители на престъпления, които са освободени от наказателна отговорност. МКБППМН към СО извършва координационни функции по отношение на социално-превантивната дейност в столицата. През отчетния период годишно са решени средно 650 възпитателни дела с наложени възпитателни мерки по чл.13 от ЗБППМН, проведени са 5900 консултации на деца и родители, реализирани са 230 общопревантивни програми, свързани с проблемното поведение. Увеличението на обхвата на учениците в превантивни дейности е постоянна задача. Квалификационните дейности допринасят за подобряване качеството на организираните от комисиите дейности и разнообразяване формите на превенция. Дирекция „Сигурност“ съдейства на МКБППМН по отношение на обезпечаване на сигурността в училище.

За периода 2017 – 2019 година, МКБППМН е реализирала следните дейности, посочени в табличен вид (Таблица № 5):

Таблица № 5.

Вид дейности	Брой проведени събития
Осъществяване на превенция /спортивни мероприятия, изложби, провеждане на	10

кампании, беседи, демонстрации/	
Обучения	4
Специализирани програми и проекти	3

Социални услуги за деца и възрастни.

На територията на Столична община са разкрити и функционират различни по вид и профил социални услуги за подкрепа на деца, младежи и техните семейства. В работата на социалните услуги се поставя акцент в усъвършенстване и повишаване качеството на грижа към децата и прилагане на адекватни мерки за индивидуален подход към всяко едно от тях и семействата им. Към месец декември 2016 г. социалните услуги държавно делегирана дейност са 75, а към днешна дата те са 90, от които една част се възлагат за управление на неправителствени организации, а останалата се управлява от Столична община.

През периода 2017 – 2019 г. са функционирали следните социални услуги за деца и младежи, които работят и към днешна дата, освен тях има и множество новоразкрити услуги, както следва:

Дневни центрове:

- Дневен център за деца и/или младежи с увреждания „Сава Филаретов”, с адрес: ж.к. „Надежда-1”, ул. „Сава Филаретов” № 23 и с капацитет 20 места. Центърът е разкрит на 27.11.2009 г. Ползвателите са деца с увреждания-интелектуални и физически от 3 до 18г.
- Дневен център за деца и/или младежи с увреждания „Слънчоглед” . Центърът е с адрес: бул. „Цар Борис III” № 128 и капацитет 35 места. Услугата функционира като делегирана от държавата дейност, считано от 01.05.2011 г., като към настоящия момент се управлява от се управлява от Фондация „Международна социална служба“.
- Дневен център за деца с увреждания „Свети Врач”. Център е с капацитет 20 места и с адрес: ж.к. Сердика, ул. Гюешево”, бивше ОДЗ 27.
- Дневен център за деца и/или младежи с увреждания „Дъга“. Центърът се управлява от Сдружение „Аутизъм “ и се помещава на адрес ул. „Персенк“ 22, капацитетът му е 20 места.

- Дневен център за деца и/или младежи с увреждания „Княз Борис“ . Центърът се намира на адрес ул. „Баба Вида“ 1, с капацитет 30 места и се управлява от Столична община.

Новоразкрити след отчетения период са следните два Дневни центъра :

- Дневен център за деца и/или младежи с увреждания - ж.к. "Лозенец", ул."Кричим" № 47, ет.1, управляван от Фондация „Ханна“ с капацитет 20.
- Дневен център за деца и/или младежи с увреждания (с приоритетни ползватели деца или младежи с епилепсия) с адрес: бул. „Сливница“ № 212, с капацитет 25 места, управлява се от Сдружение „Асоциация на родители на деца с епилепсия“

Центрове за работа с деца на улицата

- Център за работа с деца на улицата. Центърът е с адрес: кв. „Факултета“, ул. „Георги Папанчев“ № 14, с капацитет 30 места. Услугата се управлява от Фондация „Здраве и социално развитие“ и функционира като делегирана от държавата дейност, считано от 01.01.2014 г.

Новоразкрити след отчетения период са следните три Центъра:

- Център за работа с деца с деца на улицата с адрес ул. „П. Унуфриева“ № 4, с капацитет от 25 потребителя, управляван от Фондация „Конкордия – България“.
- Център за работа с деца с деца на улицата с адрес кв. Филиповци , с капацитет от 30 потребителя, управляван от Фондация „Здраве и социално развитие“.
- Център за работа с деца с деца на улицата с адрес ул. „Суходолска“ № 137, с капацитет от 30 потребителя, управляван от Фондация „Здраве и социално развитие“.

Кризисни центрове:

- Кризисен център (с приоритет деца деца, пострадали от насилие). Кризисният център е с капацитет 22 места и в него се осигуряват подходящи условия и среда за отглеждане и възпитание на деца от 3 – 18 години, преживели различни видове насилие в или извън семейството. Центърът се управлява от Фондация „Конкордия България“.
- Кризисен център „Света Петка“. Услугата се управлява от Фондация „Асоциация Анимус“. Капацитетът е 8 места, считано от 01.03.2012 г.

Новоразкрита след отчетения период е следната социална услуга:

- Кризисен център (с приоритетно настаняване на деца жертви на трафик) , управляван от Фондация "Позитивни умения на личността в социума". В него се настаняват деца жертви на трафик. Той е с капацитет 10 деца и младежи.

Центрове за социална интеграция и рехабилитация

- Център за социална рехабилитация и интеграция (с приоритет аутистичен спектър) , бул. „Ал. Стамболовски“ № 168, с капацитет 60, управляван от Столична община.
- Център за социална рехабилитация и интеграция район „Илинден“, с адрес ж.к. „Захарна фабрика“ бл. 48-А, капацитет 50, управляван от Фондация "Конкордия България".
- Център за социална интеграция и рехабилитация „Св. Лазар“, ж.к. „Младост 1“ бивше ОДЗ 29, с капацитет 30 потребители и управляван от Столична община.
- Център за социална интеграция и рехабилитация на деца с увреждания „Таралежи“, с адрес бул. „Цар Борис III“ № 128, капацитет 30 и управляван от Сдружение „Дете и пространство“.
- Център за социална интеграция и рехабилитация „Аутизъм днес“ в кв. „Горубляне“, ул. „Витоша“ № 2, с капацитет 30 потребителя и управляван от Сдружение „Аутизъм днес“.
- Център за социална рехабилитация и интеграция „Подкрепа“ с адрес ул. „Слатинска“ № 26-28, с капацитет от 150 потребителя и управляван от Столична община.

Новоразкрити след отчетения период са следните Центрове:

- Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с онкохематологични заболявания, който се помещава на адрес ул. „Данаил Николаев“ № 26 и е с капацитет 30 потребителя и се управлява от Сдружение „Деца с онкохематологични заболявания“.
- Център за социална рехабилитация и интеграция „Хиляда и една и мечта“, с адрес ж.к. „Дружба“-1, ул. „5049“ до бл. 74, с капацитет от 25 потребителя и управляван от Столична община.

Центрове за обществена подкрепа

- Център за обществена подкрепа „Бъдеще“. Центърът за обществена подкрепа е с адрес кв. „Горна баня“, ул. "Христо Стефчов" № 2 и е с капацитет 60 места.
- Център за обществена подкрепа в сградата на ДДЛРГ „П.Р.Славейков“. Центърът е с адрес: ул. „Пиротска“ № 175, с капацитет 90 места. Доставчик на услугата е Сдружение „Институт по социални дейности и практики“.

- Център за обществена подкрепа. Центърът е с адрес: кв. „Надежда 1“ (в сградата на бившия Дом за деца „Асен Златаров“) е с капацитет: 50 места. Доставчик на услугата е Сдружение “Институт по социални дейности и практики”.
- Център за обществена подкрепа "Света София". Центърът се намира в кв. „Сердика“, район „Възраждане“, ул. „Гюешево“ № 21. Доставчик на услугата е фондация „За Нашите Деца“.

Новоразкрит Център след отчетения период е :

- Център за обществена подкрепа „Шанс“ с адрес ж.к. „Христо Смирненски“, ул. „Спътник“ № 4, с капацитет 30 потребителя и управляван от Сдружение „SOS Детски селища“.

Комплекси за социални услуги за деца и семейства

- Комплексът за социални услуги за деца и семейства е с адрес: ул. „Лада“ № 2 и се състои от Център за обществена подкрепа и Звено „Майка и бебе“. Комплексът се управлява от Фондация „Асоциация Анимус“. Центърът за обществена подкрепа е с капацитет 120 места. Ползватели на социалната услуга са: деца от 0 до 18 години в риск и техните семейства. Към него функционира Звено майка и бебе с капацитет 10 потребителя.
- Комплекс за интегрирани социални услуги за деца и семейства в кв. „Слатина“ и на ул. „Порой“ № 16. Комплексите работят, за да отговорят на потребностите на бъдещи родители и семействата с малки деца. Услугите са разделени с оглед целевите групи – услуги за бъдещи родители, услуги за родители и семейства на деца до 3 годишна възраст. Фокусът на услугите за деца до 3-годишна възраст и техните семейства е поставен най-вече върху формирането и развитието на родителски умения. Подкрепата на бъдещите родители и на тези с много малки деца се осъществява основно по два начина: чрез мобилна работа и чрез услуги, предоставяни на място.

За децата от 3 до 7 г. услугите основно са насочени към интеграция в детските градини и подобряване на училищната готовност. Наред с останалите дейности, основните услуги се фокусират върху групова и индивидуална работа с децата и техните семейства. Предоставяните услуги имат комплексен характер. Тези услуги целят не само да се подкрепят семействата в отглеждането на децата, но и да се стимулират за по-голяма активност във всички сфери на живота, за да се подобри качеството на връзката дете – родител, което подобрява атмосферата в семейната среда. На родителите се предоставя комплексна подкрепа.

Резидентни услуги за деца и младежи

Центрове за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) за деца и младежи – с и без увреждания.

- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания "Детелина", ул. „Пиротска“ 175, с капацитет 12 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания "Детство", ул. „Охр. Езеро“2, с капацитет 6 места, управляван от Фондация „За нашите деца“.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания "Св. Екатерина", ул. „Княжевска“2 , капацитет 6 места, управляван от Фондация „Надежда за малките“.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания "Вълшебство", ул. Цар Борис“ 128, с капацитет 10 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания „Приятели“, ул. „Лиляче“7а, с капацитет 10 места, управляван от SOS Детски селища.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания „Мечтатели“ ул. Боряна 32, капацитет 10 места , управляван от SOS Детски селища.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания "Малката къща" ул. „Ангелов връх“№2, с капацитет 8 места , управляем от Фондация"Надежда за малките“.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания "П. Хилендарски", ул. „Крим“ 30-30а, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания "Софроний Врачански", ул. „Крим“ 26-28, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания "Иван Вазов“, ул. Жорж Дантон“ 5, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания "Любен Каравелов“, бул. "М.Македонски“11, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания /ДМУ/ "Свети Стилиян", ж.к. Люлин, бл.015, капацитет 6 места , управляван от Сдружение „Дете и пространство“.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания /ДМУ/ "Слънце", ул. „Погледец“ 21, капацитет 8 места, управляван от Сдружение „Дете и пространство“.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания "Райна Княгиня“, ул.“Тумба“ 7а, капацитет 14 места, управляван от Столична община.

- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания „Баба Тонка Обретенова“ ул.“Тумба“ 7б, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания „Алеко Константинов“, ул. „Братя Шкорпил“ 8, капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания „Г. Бенковски“, ул.“Хоризонт“ 19, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания Г.С.Раковски“, ул. „Хоризонт“23, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания Екзарх Йосиф“, ул. „Земляне“ 9, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания „П. Евтимий“, ул. „Земляне“ 9а, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания „Хр. Ботев“ ул. Царева ливада“ 5, капацитет 14 места , управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания „Васил Левски“, ул. „Царева ливада“ 3, с капацитет 14 места, управляван от Столична община.
- Център за настаняване от семеен тип/ДМУ с постоянни мед.грижи „Стефан Караджа“ ул. Порой“ 16, с капацитет 8 места, управляван от Столична община.

Новоразкрит след отчетения период е следният Център:

- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания „Светлини“, ж.к. „Красно село“, ул. „Церова гора“ № 1, капацитет 6 места, делегиран за управление на Фондация „Агапедия България“.

Преходни жилища

- Преходно жилище „Неофит Рилски“ е държавно делегирана дейност от 1.12.2015 г. и е с капацитет 8 деца и младежи.
- Преходно жилище „Захари Стоянов“ е държавно делегирана дейност от 1.12.2015 г. и е с капацитет 8 деца и младежи.

Централни за временно настаняване:

- Център за временно настаняване „Св. Димитър” - ж.к. „Люлин” бл. 464, вх. А с капацитет 270 човека.
- Център за временно настаняване „Св. София” - ж.к. „Захарна фабрика” бл. 51, вх. А, с капацитет 120 човека.
- Център за временно настаняване "Свети Георги"- ж.к. „Красна поляна”, ул. „Ришки проход” № 2 и с капацитет 120 човека.

И трите Центъра се управляват от Столична община. В тях се настаняват семейства в нужда и техните деца.

Контрол по качеството на предоставяните социални услуги за деца

Контролът по качественото предоставяне на грижа в социалните услуги, които се ползват от деца, се извършва от представители на Държавна агенция за закрила на детето, от Инспектората към Агенция за социално подпомагане, както и от Комисия към Омбудсмана.

Със заповед на кмета на Столична община е приета Рамка за качеството на социалните услуги, предоставяни от външни доставчици в Столична община. Контролът по качеството на предоставяните социални услуги за деца, съгласно изискванията на Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца, се осъществява от Комисия, назначена от кмета. В съответствие с издадената заповед за извършване на планови проверки в заведения за социални услуги за деца и младежи, по график се извършват планови проверки, за които се изготвят доклади, констативни протоколи за спазване стандартите за качество на социалните услуги, предложения и предписания.

Със заповед на кмета е назначена Комисия по жалби и сигнали, проверките се извършват с текущ характер. По тях също се изготвят доклади с предписания и препоръки.

Приемна грижа

От 01.01.2016 г. Столична община стартира проект «Приеми ме 2015» BG05M9OP001-2.003-0001-C01 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020г., бюджетна линия BG05M9OP001-2.003, съгласно подписано партньорско споразумение № BG03-ПС01-51/ 11.12.2015 г. между Агенция за социално подпомагане и Столична община. От 01.11.2016 г. стартира етап 2 нов областен модел на управление и предоставяне на услугата „приемна грижа“ в страната. В тази връзка бе подписан и

Анекс №BG03-ПС01-0030/01.09.2016г. към споразумение за партньорство № BG03-ПС01-51/ 11.12.2015г. между Агенция за социално подпомагане и Столична община.

Основната цел на проекта е да се подкрепи процеса на deinституционализация на деца като създаде и реализира устойчив модел за развитие на заместваща семейна грижа за децата, а именно приемни семейства, като временна мярка за престой в семейна среда, до момента на предприемане на реинтеграция, осиновяване или друга мярка на закрила. Акцентира се върху осигуряване на алтернативна грижа за деца в нужда, различна от грижата, предоставяна в социалните услуги.

За периода от 2017 г. до края на 2019 г. в приемна грижа са настанени и пребивавали приблизително 70 деца. Към месец април 2020 г. броят на децата е 61.

Разработване и реализиране в социалните услуги на модули за обучение в практически умения.

Всички деца, които са настанени в социални услуги на територията на общината са обхванати от системата на училищното и предучилищното образование, спрямо възрастта им.

Във всички социални услуги за деца и младежи са разработени и се прилагат обучителни модули, съобразно разписаните индивидуални планове за действие на настанените деца и младежи, които включват ателиета по моделиране, готварство, рисуване, приложни изкуства. Децата и младежите се включват спрямо възможностите си в битовите задачи в социалната услуга, като така се цели да се създават самостоятелни навици за живот.

В Центровете за настаняване от семеен тип за деца и младежи са включени доброволци, гражданска и родителски организации в подкрепа и подпомагане на децата в образователния им процес. В социалните услуги е осигурена достъпна архитектурна среда, квалифициран преподавателски и помощен персонал. Учениците се обучават съобразно индивидуални планове за обучение, които се разработват спрямо потенциала и индивидуалните възможности на всяко дете със специални образователни потребности. С учениците работят ресурсни учители, психолози и логопеди в зависимост от нуждите им.

Изграждане на нагласи за пълноценен живот на деца и младежи, настанени в социални услуги на територията на Столична община, чрез изготвяне на месечни

годишни планове за осъществяване на социални и културни мероприятия, и други извънкласни училищни дейности.

Потребителите на социални услуги от резидентен тип, както и на услуги в общността, участват в различни културни и социални мероприятия. Ежегодно се провеждат изложби на картини, нарисувани от деца, настанени в Центровете за настаняване от семеен тип за деца и младежи. През 2017 г. в Националната художествена галерия от Направление „Социални дейности и интеграция на хора с увреждания“ е организирана изложба „Шарен свят“. В нея са отличени с призове деца, настанени в ЦНСТ, взели участие със свои картини.

Деца и младежи, потребители на социални услуги взимат участие в тематични дискусии по повод отбелязване на традиционни празници. Провеждат се посещения на мероприятия за деца – цирк, театър, кино, културни центрове, музеи, библиотеки и др. обекти.

Организират са тържества за отбелязване на годишнини от създаването на центрове, както и за честване на традиционни празници, провеждат се тематични дискусии по повод отбелязване на национални празници.

Някои от децата, потребители на резидентни услуги и на услуги в общността, участват в занимания по музикотерапия и/или хипотерапия.

Организират се екскурзии до културни, природни и исторически забележителности. Всяка година за настанените деца в резидентни социални услуги се организират почивки на планина и на море.

През 2019 г. са организирани множество екскурзии и почивки на планина и море. За около 40 деца от различни ЦНСТ е организиран лагер през месец юни в Сълнчев бряг. Около 20 деца посетиха две творчески ваканции, организирани от ателие „Прегърни ме“ в гр. Видин през пролетната и зимната учебна ваканция.

В периода 25.08 – 31.08 .2019 г. е проведено климатолечение в Еко селище „Родни простори“ в гр. Приморско за младежите от ЦНСТДМУ „Патриарх Евтимий“ и ЦНСТДМУ „Екзарх Йосиф“. На същото място в периода от 20 юни до 30 юни 2019 г. на климотолечение бяха и деца и младежи от Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания „Райна Княгиня“ и „Баба Тонка Обретенова“.

Еднодневни екскурзии бяха организирани до Цари Мали Град и Витоша за децата, настанени в ЦНСТ „Вълшебство“.

За потребителите от Дневен център за деца и/или младежи с увреждания „Княз Борис I“ е организирана екскурзия в околностите на София- посещение на конна база „Тангра“- с. Кокаляне, езерото „Панчарево“ и парк „Камбаните“.

Проведена е еднодневна екскурзия до Рилски манастир за младежите от ЦНСТДМУ „Екзарх Йосиф“ и ЦНСТДМУ „Патриарх Евтимий“.

Младежите от Преходни жилища „Захари Стоянов“ и „Неофит Рилски“ в периода 16.03 – 17.03.2019 г. проведоха двудневна екскурзия в местността „Гюлешница“, хижа „Дивият петел“. За тях беше организирана и двудневна ваканция с обучение по ски в местността Масловица за периода 08.02 - 09.02.2019г. Проведена е и лятна почивка в гр. Черноморец с участието на 9 младежа в периода 01.09.-06.09.2019г. Същите младежи бяха в творческа ваканция по младежки обмен по проект „Криле за младите“ в гр. Трявна, организирана от фондация „Конкордия“.

В ЦНСТДМУ „Христо Ботев“ и „Васил Левски“ се организират заниманията с глина по проект, „Създаване на Център за приобщаващо и неформално образование „Нови перспективи през изкуство – „Арт и Скок“, за деца и младежи с проблеми в развитието“.

В ЦНСТДМУ „Васил Левски“ по проект „Развитие на умения за комуникация и учене на деца и младежи с тежки физически увреждания чрез технологии за контрол с поглед“ чрез съвременен високотехнологичен метод за допълваща и алтернативна комуникация, при който чрез движения на очите и насочване на погледа може да се използва специализиран софтуер за комуникация, синтезирана реч, обучение, работи се върху развитие на когнитивни умения и създаване условия за личностно развитие и социално включване.

Превенция на изоставянето на деца в риск чрез създаване на условия за подкрепено временно кризисно настаняване на родителите на деца в риск от изоставяне, психологическа подкрепа на семейството.

За повишаване на родителския капацитет, както и психологическа подкрепа и мотивиране на отглеждането на децата в семейна среда, се извършват консултации в Центровете за обществена подкрепа.

В Центровете за временно настаняване се настаняват родители и деца в тежко социално положение, а майки с малки деца се настаняват в Звено „Майка и бебе“. С настанените възрастни работят психолози и социални работници за психологическа

подкрепа, както и за насочването им към конкретни мерки и действия за излизане от социална изолация.

В комплексите за интегрирани социални услуги се извършва правна помощ на ползвателите, медицинска консултация и превенция на ранната бременност и изоставянето на деца.

Привличане на обществени медиатори – хора от целевите общности за работа с деца от уязвими групи и техните семейства.

Профилирани са три вида медиатори за работа с различни целеви групи: ромски, младежки и здравни, те работят приоритетно на терен.

Медиаторите предоставят мобилни услуги за деца и родители от уязвими групи, с цел превенция на отпадане от училище, психологическо консултиране и мотивиране на родителите им за отглеждане на детето в семейна среда.

Провеждане на мотивационни обучения на персонала в социалните услуги за деца и младежи на територията на Столична община, обмяна на опит и международни практики.

Последователно се работи за повишаване професионалните умения и квалификация на служителите в социалните услуги, чрез системни надграждащи обучения и въвеждане на нови методи и практики в работния процес. Ежегодно екипите на заведения за социални услуги за деца и младежи участват в регионални, национални и международни семинари, кръгли маси и обучения. Специалисти от екипите на социални услуги се включват в дискусии по теми, свързани с работата с деца и младежи в риск. Същите се организират от дирекция „Социални услуги за деца и възрастни“ към Столична община, Агенция за социално подпомагане, Държавна агенция за закрила на детето, неправителствени и гражданска организации.

Стимулиране с призове и награди за деца в риск, постигнали успехи в обучението си. Участие в регионални, национални и международни спортни събития и форуми от деца в риск.

Децата и младежите са включени, съобразно желанията си, в групи по народни танци, спортни отбори, езикови курсове и в клубове по занимания и интереси. Тези от тях, които постигнат успехи в обучението си, се отличават с призове и награди.

Отличени са тези ученици, които се представят добре в олимпиади по различни образователни предмети.

Партньорства и съвместно прилагане на механизми за ранно разпознаване на риска сред целевите групи с НПО, специализирани в сферата на социалното изключване.

Съгласно подписано споразумение за сътрудничество между Столична община и граждански организации за постигане на социална закрила и включване чрез социални услуги, прието с Решение № 292 от 08.06.2017 г. на Столичен общински съвет, са изградени добри практики на взаимодействие с НПО. Споразумението е подписано от общо 31 гражданска организации.

Съгласно чл. 18 т. 1 от същото, веднъж в годината партньорите под ръководството на Столична община, организират форум за обсъждане на резултатите от провеждането на социална политика в София, успешните модели и предизвикателства. През 2018 г. форумът е проведен като дискусия за обсъждане на резултатите от провеждането на социалната политика в столичния град. През 2019 г. форумът е с акцент върху качеството на социалните услуги, предоставяни в Столична община. На него е представен анализ на същата тема и е проведена дискусия.

Съгласно Глава пета, чл. 15 от Споразумението, Столична община се ангажира да учредява Годишни награди за добри практики в сферата на социалните услуги. За 2018г. и 2019 г. наградите са раздадени под патронажа на кмета. Тържественото им връчване е със засилващ се обществен интерес.

Наредба за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“.

Изцяло със собствени средства Столична община финансира асистентската услуга по Наредба за предоставяне на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ /стартирала през м. март 2008 г., приета с Решение № 747 по Протокол № 116 от 26.07.2007 г., изм. и доп. с Решение № 520 по Протокол № 80 от 25.07.2019 г., в сила от 1.09.2019 г. на Столичен общински съвет/. Благодарение на Наредбата, уникалните по характера си услуги, асистентски услуги „Асистент за независим и активен живот“ /за възрастни/ и „Асистент за независимо детство“ /за деца/ се предоставят вече 13 /тринадесета/ година в столичния ни град.

„Асистенти за независим живот“ са социални услуги за компенсиране на дефицита при хора с трайни увреждания и затруднения при активното им социално включване и в ежедневното обслужване, които имат специфичен характер и целят насърчаване на деца и лица в неравностойно положение към тяхното обучение, социализация и професионална реализация.

Асистент за независимо детство е услуга, която се предоставя на лице, което предоставя асистентска помощ на детето - ползвател на социалната услуга и го подпомага при компенсиране на дефицита в ежедневното обслужване, социалната активност, включително учебна и друга дейности, необходими за активното му социално включване.

За периода на действие на изтеклата стратегия за личностно развитие на децата и учениците в гр. София, следва да се отбележи следната статистика: през 2017 г. общият брой ползватели на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ са 1117, в т.ч. 527 деца. През 2018 г. общият брой ползватели на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ са 1271, от които деца са 633. През 2019 г. общият брой са 1433, от които децата са 719.

През 2020 г. общият брой подадени заявления за ползване на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ са 1504, в т.ч. деца 789. Общ брой ползватели на социалните услуги „Асистенти за независим живот“ са 1489, от които децата са 775.

Столична програма „Социални иновации“

На 4 януари 2019 г. стартира новата програма „Социални иновации“ на Столична община, целяща да насърчи подобряването качеството на живот и социалното включване на уязвимите групи, като стимулира прилагането на краткосрочни иновативни проекти в социалната сфера на граждански организации, реализирани на територията на Столична община. През 2018 г. с Решение № 287 от 17.05.2018 г. Столичният общински съвет прие правила за Столична програма „Социални иновации“ и Годишен План-график за 2018-2019 г. за дейността. Програмата предоставя финансиране от общинския бюджет на проекти на единична стойност до пет хиляди лева, реализиращи се в периода 16.03.2019 г. – 15.11.2019 г. Програмният съвет на Програмата одобри 15 проекта, от които 9 насочени към деца, както следва:

- Фондация „Старт академия София“ и проект „Лятна старт академия 2019 за младежи“
- се проведе през месец юли и август в кв. „Факултета“ и предостави възможност на 30 деца в риск от отпадане от училище да получат подкрепа по български език и

математика и да се срещнат с успешни професионалисти в модул „кариерно ориентиране“. Работи се в малки групи с по двама учители и бяха канени гост – лектори. Целта е подобряване на академичните резултати, развиване на личностни умения и информиране за различни кариерни пътища на ученици с обучителни затруднения.

- Сдружение „Зона Семейство“ и Проект „Споделени решения“ – семейно групови конференции за реинтеграция на деца в ЦНСТ - цели да развие иновативна практика за реинтеграция на деца, настанени в ЦНСТ на територията на Столична община. За целта са избрани 3 ЦНСТ, в които се пилотира методът СГК. Проведе се въвеждащо и надграждащо обучение за екипите на услугите и се организираха семейни конференции, които доведоха до план за възстановяването на взаимоотношенията между детето и семейството.

- Сдружение „Торус“ и проект „Социална иновация чрез музика“ - създаде се и се представи пред публика в парка Борисова градина иновативен класически концерт-спектакъл за деца с приказен сюжет и изпълнения на класически произведения от деца-музикални таланти на флейта, пиано и цигулка. Целевата група бяха деца до 7 годишна възраст и техните родители. Цели се промяна в нагласите и ценностите на месната общност и подобряване на интелектуалното развитие на децата.

- Фондация „AME“ и проект „За бъдещето на децата с гастроезофагеален рефлукс“ - създаде се център, в който бяха извършени консултации и дискусии по темата на заболяването гастроезофагеален рефлукс. В Центъра родителите споделяха опита и преживяването си, свързани с болестта. Проведоха се открити консултации със специалисти. В тези открити уроци на родителите беше обяснено какво представлява болестта и начини за лечението. Реализиран бе открит урок за реакции при спешни случаи.

- Сдружение „Асоциация Аутизъм“ и проект „Групи за развиваане на социални умения със средствата на драма терапията при деца и младежи с аутизъм“ – създадоха се групови драма терапевтични сесии, в които общо 24 деца и младежи с аутизъм бяха включени в специално разработени театрални занимания, фокусиращи се върху подобряване на техните социални и комуникативни умения. Участниците разработиха пьеса, която представиха пред публика през месец ноември. Организира се и обучителен тренинг за специалисти.

- Сдружение „Метаморфози“ и проект „Пантомимата - език без граници“- организира се съвместно обучение по пантомима на чуващи деца и деца от глухата общност.

Реализира се интегриран пантомимен спектакъл. Създаде се възможност на нечuwящите деца да се включат активно в културния живот на Столична община, развивайки своите артистични заложби и да се запознаят и работят в единство със своите чuwщи връстници.

- Фондация „Детето и фолклора“ и Проект: Електронна библиотека „Приятели чрез фолклор“ „Млади краеведи събират единството и разнообразието на културното ни наследство“ - проектът цели да създаде и апробира модел за социално приобщаване на деца и младежи от малцинствени групи и общности. Обявен е конкурс „Млад краевед“ за издирване на фолклорни образци в няколко секции – митове, легенди и предания, приказки, празници. Идеята е чрез културното богатство на различните етнически и малцинствени групи да се повиши тяхното самочувствие, да се стимулира социално включване. Разработи се електронна библиотека, на която е представено чрез работата на младите краеведи многоголикото културно наследство, съставено от фолклора на различни етноси.

- Сдружение „Клуб по конен спорт Олимпик“ и проект „Заедно“ – проектът цели подобряване на физическата активност, развитие на социални умения и социализация на деца и възрастни с увреждания и техните близки. Хората с увреждания бяха ангажирани в занимания по езда и дейности с коне. За всеки участник беше изгответа оценка и индивидуален план. По време на заниманията близките и родителите на участниците, фасилитирани от семеен консултант, се включваха в група за подкрепа, неформално общуване, разходки и дейности на открито.

- Фондация „Академия за лидери и политики“ и проект „Съзряване чрез интернет и радио в училище“ – Проектът е насочен към ученици в 4 и 5 клас и цели да предложи иновативен модел на учене и споделяне, който комбинира проучвания по дадена тема в Интернет със създаване на конкретно съдържание под формата на подкаст (онлайн радио), представяне на подкастите пред съученици и фокусирана дискусия по темата. Основната цел е придобиване и усъвършенстване на набор от технически, социални и емоционални умения.

Центрове за подкрепа на личностното развитие и приобщаващото образование на децата и учениците.

Общински центрове за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в гр. София са:

➤ **Центрър за изкуства, култура и образование „София“ /ЦИКО „София“/** – предоставя дейности в областта на науката, технологиите и изкуствата. Центърът работи ежегодно с около 2 800 деца и младежи от цяла София на възраст между 6 и 19 години като предоставя дейности в областта на изкуствата, науките и технологиите. ЦИКО „София“ осъществява дейност на територията на Столична община в своите шест бази, наречени филиали:

- Филиал „Надежда“, адрес: жк. Надежда II, ул. „Св. Никола Нови“ №22
- Филиал „Лозенец“, адрес: кв. Лозенец, пл. „Папа Йоан Павел Втори“ №7
- Филиал „Бели брези“, адрес: ж.к. Бели брези, бл. 5 и бл. 8
- Филиал „Ботунец“, адрес: жк. Ботунец, ул. „Бойчо Викторов“ №1
- Филиал „Люлин“, адрес: жк. Люлин 4, бл. 408, вх. Б
- Филиал „Банкя“, адрес: кв. Банкя, ул. „Царибродска“ №5, в сградата на 78 СУ

За учебната 2017-2018 година в ЦПЛР ЦИКО „София“ са обхванати 2 836 деца и младежи в 400 групи по интереси. В ЦИКО „София“ са работили 49 щата педагози, като са проведени повече от 31 335 учебни часа. За учебната година Центърът е провел като домакин 60 изяви, а негови възпитаници са участвали в 76 мероприятия на регионално, национално и международно ниво.

За учебната 2018-2019 година в ЦПЛР ЦИКО „София“ са обхванати 2 548 деца и младежи в 380 групи по интереси. В ЦИКО „София“ са работили 46 щата педагози, като са проведени повече от 29 064 учебни часа. За учебната година Центърът е провел като домакин 62 изяви, а негови възпитаници са участвали в 63 мероприятия на регионално, национално и международно ниво.

За учебната 2019-2020 година в ЦПЛР ЦИКО „София“ са обхванати 2 558 деца и младежи в 387 групи по интереси. В ЦИКО „София“ работят 46 щата педагози, като до края на 2019 година центърът е провел като домакин 23 изяви, а негови възпитаници са участвали в 12 мероприятия на регионално, национално и международно ниво.

Реализираните изяви и участия представляват: традиционните концерти, продукции, спектакли, изложби, ателиета, турнири, чествания и празници, които творческите форми на ЦПЛР Център за изкуства, култура и образование „София“ провеждат, както и участия в конкурси, фестивали, съвместни национални инициативи в областта на музикалното, театралното, танцовото изкуство и изобразителните изкуства, науката и хуманитарни дисциплини. Към изброените участията не се отчитат такива на местно ниво София-град по покана на Столична община и районни

администрации, РУО София-град, столични училища, неправителствени организации и фирми, които са около 50 на година. Възпитаниците на Центъра участват активно в изявите на Националния календар за дейностите по интереси.

В Центъра се провеждат 42 дейности по интереси в подкрепа на личностното развитие в областите и профилите:

- Област „Изкуства“:
 - Музикално изкуство – 11 – фолклорни и вокални групи, школи по пиано, китара, ударни инструменти, медни и дървени духови инструменти;
 - Танцово изкуство – 4 – класически балет, модерен балет и хип-хоп, български народни танци, характерни танци;
 - Театрално изкуство – 4 – драматичен театър, куклен театър, художествено слово, Ателие „Кукли“;
 - Изобразително и приложно изкуство – 6 – изобразително изкуство, школи по живопис, приложни ателиета, пластична живопис, български народни занаяти, мода и дизайн;
 - Литературно творчество – 1 - български език и народно творчество/ български език и литература/.
- Област „Науки и технологии“:
 - Природо-математически профил – 5 – математика и забавна математика, компютърна грамотност, дигитални технологии, забавна химия;
 - Профил „Екология и опазване на околната среда“ – 1 – Екология;
 - Профил „Хуманитарно-обществен“ – 7 – БЕЛ, Клуб „Знам и мога“, Клуб „Енциклопедия“, клуб „Пътешественик“, клуб „В света на изкуството“, Английски език, Творческа работилница „Таланти“;
 - Придобиване на умения за лидерство“ – 2 – Младежка академия/ младежки съвет, ППП – правя, ползвам, предприемам.

Реализирани проекти в областта на приобщаващото образование, в т.ч. превенция на отпадането от училище, превенция на агресията и насилието и др.

- 2019 година – „София – мойт град“ - Програма за развитие на физическото възпитание и спорта в Столична община – дейности по интереси по време на ваканцията

- 2019 година – „Младежка академия v.2” - Програма за развитие на физическото възпитание и спорта в Столична община – развитие на младежкия съвет в ЦПЛР ЦИКО „София”
- 2018 година – „Предай нататък“ - Програма за развитие на физическото възпитание и спорта в Столична община – дейности по интереси по време на ваканцията
- 2018 година – „Младежка академия“ - Програма за развитие на физическото възпитание и спорта в Столична община – създаване на условия за развитието на лидерски умения у младежи от ЦПЛР ЦИКО „София”
- 2017-2018г. - Участие в проект „Урбакт-II“ на Столична община – превенция на ранното отпадане от училище чрез дейности по интереси
- 2017 година – „Игровизирай ваканцията“ – Програма за развитие на физическото възпитание и спорта в Столична община – дейности по интереси по време на ваканцията
- 2017 година – „Цветна градина“ – Програма „Зелена София“ на Столична община – озеленяване около филиал „Надежда“

Проведени обучения на педагогически екипи за реализиране на дейности за подкрепа на личностното развитие на деца и ученици:

- 2017г. „Стрес и професионално прегаряне“
- 2018г. „Класът/групата – как да ги управляеме и насочваме“ – целия колектив
- 2019г. „Интерактивни методи за обучение“ – целия колектив
- Индивидуални обучения на педагогите в областите: справяне със стреса; преодоляване на агресията; предприемачество за начален и прогимназиален етап; Множествената интелигентност; Управление на класната стая и мотивация на учениците; Презентационни умения на учителя; Учителят в среда билингви; обучения на международно ниво по програмата Еразъм+
- Придобиване на 5 от 12 учители и 4 ПКС – 3 учители
- Вътрешно-квалификационна програма за използване на електронна система за прием на деца и електронен дневник; Програма за повишаване на компютърната грамотност на учителите от ЦПЛР ЦИКО „София“; „Портфолио на учителите“
- **Спортна школа „София“ /СШ „София“/** – за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявите в областта на спорта. В СШ „София“ се обучават повече от 3600 деца и ученици, обединени в повече от 300

групи в десет вида спорт и кинезитерапия на възраст от 5 до 18 години. Центърът развива своята дейност на територията на Столична община на следните спортни обекти:

Район Триадица:

- Спортна зала „Триадица“, ул. „Метличина поляна“ 14
- Пловден басейн в 22 СУ
- Район Надежда: Пловден басейн в 153 ССУ
- Район Младост: Пловни басейн в 131 СУ, 144 СУ и 145 ОУ
- Район Искър: Пловден басейн в 150 ОУ

За провеждане на своята дейност, ЦПЛР Спортна школа „София“ използва общинските бази - физкултурни салони на образованите институции и залите:

- Възраждане - художествена гимнастика – 134 СУ, 135 СУ, 136 СУ и 1ДГ; волейбол - 135 СУ;
- Красна поляна – баскетбол – 34 СУ и 132 СУ; художествена гимнастика – 36 СУ и 8 ДГ;
- Красно село - художествена гимнастика – 136 СУ;
- Люлин – бадминтон - 27СУ, волейбол - 40 СУ и 97 СУ - плуване;
- Младост – плуване - 131 СУ, 144 СУ и 145 СУ, художествена гимнастика - 14 ДГ и 88 ДГ;
- Надежда – плуване - 153СУ;
- Овча купел - лека атлетика - 53 ОУ, 88 СУ и 151 НСУ;
- Подуяне – баскетбол - 42 ОУ и 95 СУ;
- Оборище – баскетбол - 1 СУ; художествена гимнастика - 1 СУ и 191 ДГ;
- Слатина – художествена гимнастика 23 СУ, 109 ОУ и 154 ДГ;
- Искър -150 ОУ - хандбал и плуване;
- Нови Искър – футбол - 160 ОУ и 177 ОУ;
- Студентска – хандбал - 8 СУ.

За учебната 2017-2018 година в ЦПЛР СШ „София“ са обхванати 3441 деца и младежи в 303 групи по интереси. В школата са работили 37 щата педагоги като са проведени повече от 28 000 учебни часа. За учебната година школата е провела, като домакин 14 изяви, а негови възпитаници са участвали в 121 мероприятия на регионално, национално и международно ниво.

За учебната 2018-2019 година в ЦПЛР СШ „София“ са обхванати 3449 деца и младежи в 270 групи по интереси. В школата са работили 37 щата педагози, като са проведени повече от 28 000 учебни часа. За учебната година школата е провела като домакин 19 изяви, а негови възпитаници са участвали в 118 мероприятия на регионално, национално и международно ниво.

За учебната 2019-2020 година в ЦПЛР СШ „София“ са обхванати 3493 деца и младежи в 210 групи по интереси. В школата са работили 37 щата педагози, като са проведени повече от 28 000 учебни часа. За учебната година школата е провела като домакин 21 изяви, а негови възпитаници са участвали в 135 мероприятия, от които 95 на регионално, 39 на национално и 1 на международно ниво.

Ежегодно школата взема участие както в подготовката на училищните отбори, така и в самата организация и провеждане на ученическите спортни игри. Участва с отбори в турнири организирани от Столична община и федерациите по отделните видове спорт. Има участия на деца от отделенията по плуване и лека атлетика на международни турнири в България, Македония и Сърбия. Активно се включва в мероприятията, организирани от БОК, MMC и CO по програмата „София - европейска столица на спорта“. Активно участва ежегодно в „Програма Ваканция 2019“ на Столична община.

Реализирани проекти в областта на приобщаващото образование, в т.ч. превенция на отпадането от училище, превенция на агресията и насилието и др.

2017г. – „Лятна спортна академия“ - по Програмата за развитие на физическото възпитание и спорта в Столична община.

2018г. – „Подай ръка, бъди различен в спорта със своята добродетел“ - по Програмата за развитие на физическото възпитание и спорта в Столична община.

2018г. – Участие в проект на Асоциация родители- „Бъди баща“

2018г. – Участие като партньор в Проект на CO с ДГ „Брезичка“-район Мадост и 179 ДГ кв.Филиповци

2019г. -„Гимнастиката - здраве и красота за нашите деца“ – по Програмата за развитие на физическото възпитание и спорта в Столична община.

2019г.- Финал на международния проект на тема „Изпълнение на действия за превенция на ранното отпадане от училище“ (Stay tuned), финансиран по Програма УРБАКТ III на Европейския съюз.

2019г. -Участие в проект на CO - Дирекция „ПИСТ“ – Младежка съдийска академия.-

2019г.-Участие в проект на Асоциация родители – „Фамилиатлон“

Проведени обучения на педагогически екипи за реализиране на дейности за подкрепа на личностното развитие на деца и ученици:

2017г. - Тренинг по позитивно мислене-практически техники за повишаване на вътрешната мотивация, справяне със стреса и положителната промяна в мисловните процеси.

2017г. – Вътрешно-квалификационна програма - Наставничество в педагогическата колегия-средство за интеграция между различните видове спорт в СШ „София” и по-безконфликтно решаване на проблеми

2018г. - Семинар „Учителско портфолио”

2018г.- Вътрешно-квалификационна програма – „Информационни и комуникационни техники в образованието. Принципи за организация на обучението в интерактивна среда”

2018г. – Придобиване на 5 ПКС от 4 учителя; 4 ПКС от 5 учителя

2019г. – „Иновативни методи на извън класни дейности по интереси”

2019г. – „Атестирането-неизбежно и безопасно“

2019г. - „Техники за стимулиране на логичното мислене, въображение и памет“

2019г. – Вътрешно-квалификационна програма „Повишаване мотивацията за работа на преподавателите”

2019г. - Вътрешно-квалификационна програма „Стрес и бърнаут”

2019г. – Придобиване на 5 ПКС от 3 учителя; 4 ПКС от 4 учителя

ЦПЛР – Кариерно ориентиране и консултиране – София.

Центрът функционира от 2018 година към Столична община като нова институция в системата на училищното образование – самостоятелен общински Център за подкрепа за личностно развитие – кариерно ориентиране и консултиране – София (ЦПЛР – КОК – София). Центрът е създаден в изпълнение на разпоредбите на ЗПУО при условията на съфинансиране от Министерство на образованието и науката и Столична община, и продължава работата на Центровете за кариерно ориентиране на София – град и София – регион, разкрити по проект „Система за кариерно ориентиране в училищното образование”, с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“. Основната цел на институцията е популяризирането и утвърждаването ѝ като

ефективно консултационно звено за реализиране политиката на Министерство на образованието и науката за кариерно ориентиране на учениците в системата на училищното образование в София–град и София–регион.

В национален контекст, целта на създадените структури за кариерно ориентиране и консултиране е:

- Развиване на способността на учащите да планират и да управляват собствената си кариера, да развиват своите знания и умения и да подобряват пригодността си за заетост;
- Подобряване на достъпа и качеството на услугите по кариерно ориентиране за учениците от I – XII клас от всички видове училища в областта;

Кариерното ориентиране се свързва с широк кръг от дейности, които подпомагат хората от всички възрасти и на всеки етап от техния живот да определят своя капацитет, компетенции и интереси, да вземат решения за образование, обучение и работа, и да управляват своя индивидуален живот и възможности за учене, работа и други ангажименти, в рамките на които този капацитет и компетенции могат да се придобият и/или прилагат.

Такива дейности са информиране и съветване, консултиране, оценка на компетенциите, обучение за вземане на решение, формиране на умения за управление на кариерното развитие.

В ЦПЛР – Кариерно ориентиране и консултиране – София работят кариерни консултанти, преминали базисно обучение за работа по кариерно ориентиране, както и надграждащо обучение за работа със създадените инструменти. За периода 2018 – 2020 година центърът функционира с директор, 8,5 кариерни консултанти и 1 /един/ главен счетоводител.

Постиженията на системата за кариерно ориентиране в училищното образование (СКОУО) до сега се изразяват в:

- Създадена база за развитие на научно-обоснована и модерна система за кариерно ориентиране на учениците;
- Създадени взаимодопълващи се информационни, методически и диагностични ресурси за провеждане на държавната политика по кариерно ориентиране в училищното образование;
- Създадени условия за формиране и развитие на умения за планиране на кариерата;

- Разширен достъпа до информация и до специализирани услуги;
- Създадена нова професионална общност в страната.

В основата на дейностите по кариерно ориентиране и консултиране стои кариерния консултант. С назначаването на част от екипа през периода септември/октомври 2018 година стартира и същинската дейност, насочена основно към:

- Изпълнение на програма за обучение по кариерно ориентиране на учениците;
- Осъществяване на индивидуална и групова работа с учениците от всички степени на училищното образование;
- Организиране на форуми по кариерно ориентиране на училищно, общинско или областно равнище;
- Подпомагане дейността на педагогическите съветници, класните ръководители и учителите в областта на кариерното ориентиране .

В работата си кариерните консултанти прилагат различни форми на работа – групова и индивидуална, осъществяват кариерно информиране, кариерно консултиране, дискусии в групи и др. като прилагат създадените информационни, диагностични и методически инструменти и материали. Възможностите за реализиране на дейността са в офисите на центъра, в училищата или в партньорска среда – в реална работна среда, в административни и културни институции с участието на представители на различни професии, образователни институции, връстници, изявени личности и др.

Във връзка с чл. 178, ал. 1, т. 6 и чл. 180 от ЗУПО и за успешното изпълнение на дейностите, всяко училище залага теми по кариерно ориентиране и осигурява реализирането им в часа на класа или в изнесен блок. Целевата група са ученици от I-XII клас, като фокусът на вниманието е насочен към учениците от VII и X,XI/XII класове, които са изправени пред избор за образование или професия, при преход към следваща образователна степен или преход от образование към пазара на труда.

За периода 2018/2019 и 2019/2020 учебни години до м. март, учениците, включени в дейности по кариерно ориентиране и консултиране в град София са, както следва:

По индикатор за продукт (групова форма на работа) са обхванати – 6 708 ученици, в т.ч. VII кл. – 2 155 ученици, IX и XII кл. – 1 660 ученици.

По индикатор за резултат (индивидуално консултиране) са обхванати – 734 ученици, в т.ч. VII кл. – 337 ученици, IX и XII кл. – 264 ученици.

Броят на ученици, включени в допълнителни дейности по кариерно ориентиране е 157.

Осигуряването на обща подкрепа чрез кариерно ориентиране с цел подготовка на преход към следваща степен, за мотивация за продължаване на образованието, за участие на пазара на труда, кариерно ориентиране на учениците от прогимназиалния етап на образование (от V до VII клас) се осъществява чрез изпълнение на Дейност 6 по проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех”, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. съгласно Заповед на министъра на образованието и науката № РД09-580/01.02.2019 г.

Проектът „Подкрепа за успех“ е за подкрепа на всички деца, които имат затруднения с усвояване на учебното съдържание по различни предмети. Основната цел е да се подпомогне равния достъп до качествено образование и по-пълното обхващане на учениците в училищното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и за развитие на потенциала и възможностите им за успешно завършване на средно образование и за бъдеща социална, професионална и личностна реализация. В резултат на дейностите трябва да се постигне намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система и системата на обучение, както и към повторното им включване. Фокусът е към ученици в начален и прогимназиален етап. В зависимост от индивидуалните потребности ще се извършват дейности за допълване, развитие и надграждане на компетентности, придобити в задължителните часове, както и за мотивиране на учениците за задържане в училище и за предотвратяване на преждевременното напускане.

Дейността ще надгради постигнатите резултати по проект BG05M2OP001-2.001-0001-C07 „Система за кариерно ориентиране в училищното образование“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. За изпълнение на дейността ще бъде разработен инструментариум за кариерно ориентиране на ученици от V до VII клас в риск от преждевременно напускане на образователната система. Дейностите за кариерно ориентиране на учениците от V до VII клас от училищата, включени в проекта, се извършват от кариерните консултанти на центровете за подкрепа за личностно развитие.

Представяне на допълнителна подкрепа за деца и ученици с изявени дарби.

За периода 2017 – 2019 г. са предоставени стипендии на общо 287 ученици. Броят на стипендиите по години е представен в следващата таблица (Таблица № 6).

Таблица № 6.

Година Сфера на изява	2017	2018	2019	2020
Наука, образование, изкуство	76	86	76	14
Спорт	40	56	69	8

Дирекция „Спорт и младежки дейности“ към Столична община създава условия за реализиране на общинските програмни документи в областта на физическото възпитание, спорта и младежките дейности. Координира и реализира проектно финансиране на Програми на Столична община в областта на физическото възпитание и спорта, здравно и гражданско образование, неформално обучение, и социални компетентности, занимания по интереси подпомагащи учебния процес и занимания по интереси в свободното време, подкрепа на личностното развитие, превенция на социалното изключване на младите хора в неравностойно положение, превенция на рисково поведение; подкрепа и развитие на детскo-юношеския спорт, спорт за всички. Подпомага дейността на структури на гражданското общество, на спортни клубове и образователни институции при реализиране на общинската политика в областта на спорта и здравословния начин на живот и младежките дейности. Осигурява възможности за реализирането на съвместни инициативи, кампании и образователни форуми в партньорство с образователни институции и неправителствени организации.

За периода 2017 – 2020 г. реализираните дейности са представени в Таблица № 7, както следва:

Таблица № 7.

Програма за развитие на физическото възпитание и спорта. Програмен приоритет 1 – проекти, насочени към извънкласни и извънучилищни дейности в областта на физическото възпитание, спорта и здравословния начин на живот;

здравно и гражданско образование, неформално обучение и социални компетентности, занимания по интереси подпомагащи учебния процес; превенция на отпадането от училище; занимания по интереси в свободното време – програма „Ваканция“; районни администрации и малки населени места – спорт, туризъм, в подкрепа на „Европейска столица на спорта“

Проекти и участници 2017 година	Проекти и участници 2018 година	Проекти и участници 2019 година
<ul style="list-style-type: none"> • 48 проекта с ДГ • 31 проекта с училища • 2 проекта с ЦПЛР • 34 проекта с РА и малки населени места <p><i>Общо участници включили се в реализирането на заложените дейностите – 28 220</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 32 проекта с ДГ • 33 проекта с училища • 2 проекта с ЦПЛР • 32 проекта с РА и малки населени места <p><i>Общо участници включили се в реализирането на заложените дейностите – 22 241</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 32 проекта с ДГ • 35 проекта с училища • 2 проекта с ЦПЛР • 36 проекта с РА и малки населени места <p><i>Общо участници включили се в реализирането на заложените дейностите – 27 986</i></p>

Програма за развитие на физическото възпитание и спорта. Програмен приоритет 2 – спортни дейности чрез включване на спортни клубове и организации в партньорство с образователни институции

Проекти и участници 2017 година	Проекти и участници 2018 година	Проекти и участници 2019 година
<ul style="list-style-type: none"> • за спортна дейност – 43 проекта с 21 249 участници • за младежки дейности – 11 проекта с включване на 2 697 участници 	<ul style="list-style-type: none"> • за спортна дейност – 39 проекта с 13 389 участници; • за младежки дейности – 15 проекта с включване на 4 924 участници 	<ul style="list-style-type: none"> • за спортна дейност – 27 проекта с 13 389 участници; за младежки дейности – 22 проекта с включване на 4 924 участници

**Финансиране на проекти за развитие на детско-юношеския спорт – отчита се и в
Стратегия за образование на Столична община**

Проекти и участници 2017 година	Проекти и участници 2018 година	Проекти и участници 2019 година
<ul style="list-style-type: none"> • индивидуални видове спорт - 21 спортни клуба с включване на 1 806 участници • колективни видове спорт - 21 спортни клуба с включване на 2 450 участници 	<ul style="list-style-type: none"> • индивидуални видове спорт - 29 спортни клуба с включване на 2 772 участници • колективни видове спорт - 30 спортни клуба с включване на общо 3 517 участници 	<ul style="list-style-type: none"> • индивидуални видове спорт - 40 спортни клуба с включване на 2 514 участници; • колективни видове спорт - 30 спортни клуба с включване на общо 4 169 участници

Подкрепа на добри училищни практики за спортни дейности и младежко доброволчество – финансиране на младежки инициативи „Нашият училищен спортен празник“, „Най-добра младежка практика за доброволческа инициатива“

Проекти и участници 2017 година	Проекти и участници 2018 година	Проекти и участници 2019 година
<p>Младежки свят и Доброволчество – отличени и финансиирани – 4 /четири/ младежки инициативи с включване на над 150 участници</p> <p>„Нашият училищен спортен празник – финансиирани спортни дейности на 5 /пет/</p>	<p>„Най – добра младежска практика за доброволческа инициатива“ - отличени и финансиирани 10 /десет/ младежки инициативи с включване на над 700 младежи</p> <p>„Най-добър проект за провеждане на училищен спортен празник“ - финансиирани</p>	<p>„Най – добра младежска практика за доброволческа инициатива“ - отличени и финансиирани 5 /пет/ младежки инициативи с включване на над 250 младежи</p> <p>Най-добър проект за провеждане на училищен спортен празник“ - финансиирани</p>

<i>образователни институции с включване на над 500 участници</i>	<i>спортен празник“ - финансиирани спортни дейности на 8 образователни институции с включване на над 7 000 ученици</i>	<i>спортни дейности на 6 /шест/ образователни институции с включване на над 6 250 ученици</i>
--	--	---

Стимулиране на деца с високи постижения в областта на спорта

Връчени стипендии 2017 година	Връчени стипендии 2018 година	Връчени стипендии 2019 година
65	131	188

Стимулиране на учители - връчване на материална награда на учители по ФВС

Връчени награди 2017 година	Връчени награди 2018 година	Връчени награди 2019 година
114	125	131

Организиране на спортни събития за деца в неравностойно положение, деца със СОП и деца в риск в партньорство с НПО и спортни клубове

Проведени събития 2017 година	Проведени събития 2018 година	Проведени събития 2019 година
• 3 събития с над 300 участници	• 18 събития с над 4 120 участници	• 9 събития с над 1 023 участници

Организиране и провеждане на мероприятия, реализиране на проекти, свързани с приобщаващото образование, превенция на ранното отпадане от училище с активното включване на гражданска организации и родителска общественост

Проведени събития 2017 година	Проведени събития 2018 година	Проведени събития 2019 година
• Включване в проект УРБАКТ II и УРБАКТ III на 2 детски градини и 2 училища	- продължение на дейностите по проект УРБАКТ III - проведени събития - 4	- продължение на дейностите по проект УРБАКТ III/ „Изпълнение на действия за превенция на ранното отпадане от училище“/ включване на

		ЦПЛР „ЦИКО“ и ЦПЛР „УСШ – София“ - проведени събития - 6
Финансиране и участие в общински и образователни кампании за безопасен интернет, за защита правата на децата, за превенция на агресията и насилието		
Проведени събития 2017 година	Проведени събития 2018 година	Проведени събития 2019 година
3	8	4
Провеждане на национална кампания за безопасност на движението		
Проведени събития 2017 година	Проведени събития 2018 година	Проведени събития 2019 година
8	7	6
Организиране и финансиране на Национална среща на Ученическите съвети. Представителство и участие на столичните Ученически съвети.		
Проведени събития 2017 година	Проведени събития 2018 година	Проведени събития 2019 година
4	5	5
Подпомагане участието на деца и младежи в международни спортни форуми		
Проведени събития 2017 година	Проведени събития 2018 година	Проведени събития 2019 година
<ul style="list-style-type: none"> • 5 международни събития с участието на 2 530 ученици 	<ul style="list-style-type: none"> • 13 международни събития с участието на 2 879 ученици 	<ul style="list-style-type: none"> • 7 международни събития с участието на над 8 600 ученици

III. Визия

Оказване на обща и допълнителна подкрепа за комплексно и оптимално развитие на децата и учениците, разгръщане на личните възможности и заложби чрез паралелно прилагане на мерки и дейности, насочени към индивидуалните особености и осигуряване на подходящите условия.

IV. Стратегически цели

Подкрепата за личностното развитие на децата и учениците на територията на Столична община се изразява в осигуряване на достъпа на децата и учениците до качествено образование и личностно развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда, създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността. Настоящата стратегия е разработена през призмата на постигнатите цели на стратегията за личностно развитие на децата и учениците 2017-2019 година, на основание регламентираната в Наредбата за приобщаващото образование подкрепа за личностно развитие, както и надграждане на вече установени и работещи добри практики в предоставянето на личностна подкрепа и с цел по-добра оперативност при изпълнение на стратегията са изведени следните цели и мерки:

Стратегическа цел I. Предоставяне на равен достъп до образование и подкрепа на личностното развитие в системата на предучилищното и училищното образование в Столична община.

Оперативна цел 1: Прилагане на индивидуален подход, съобразно потребността на децата и учениците, личностни качества, знания, умения и интереси.

Мярка 1.1.: Организиране и провеждане на ранна диагностика на деца и ученици с цел превенция на обучителни трудности.

Мярка 1.2.: Интегриране и осигуряване на допълнителна подкрепа според установените потребности на децата и учениците от различни етнически групи, със специални образователни потребности и/или хронични заболявания и в неравностойно положение.

Оперативна цел 2: Предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Мярка 2.1.: Създаване на условия за пълноценно използване на свободното време на децата и учениците.

Мярка 2.2.: Подкрепа на деца с изявени дарби.

Мярка 2.3.: Реализиране на дейности за професионално ориентиране и консултиране и връзка с пазара на труда.

Мярка 2.4.: Провеждане на социална и здравна политика, насочена към децата и учениците.

Мярка 2.5.: Превенция на рисковото поведение сред децата и учениците.

Мярка 2.6.: Провеждане на извънкласни и извънучилищни дейности, и допълнителни педагогически услуги в образователните институции.

Стратегическа цел II. Сътрудничество между институциите за осигуряване качеството на приобщаващото образование и личностното развитие на децата и учениците.

Оперативна цел 1: Междуинституционално взаимодействие между местните и държавни органи и структури, образователни институции, доставчиците на социални услуги, професионални организации и работодатели, гражданска организација и родители за посрещане на разнообразието от образователни потребности на децата и учениците.

Мярка 1.1.: Взаимодействие и сътрудничество между различните институции, органи и структури, осигуряващи подкрепа за личностно развитие на територията на Столична община.

Мярка 1.2.: Взаимодействие и сътрудничество с институции на пазара на труда, професионални организации и работодатели на територията на Столична община.

Оперативна цел 2: Усъвършенстване на професионалните умения на ангажираните специалисти от институции и организации.

Мярка 2.1.: Участие на педагогическите специалисти в проекти и програми за квалификация и професионално развитие.

Мярка 2.2.: Участие в международни, национални и регионални проекти и програми за подобряване на общата подкрепяща среда и разширяване на обхвата на дейности по обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици.

V. Механизъм за изпълнение. Мониторинг и оценка.

Стратегията е разработена за периода 2020 – 2022 година. За изпълнението ѝ Столична община изготвя и изпълнява едногодишни планове за действие, които се приемат от Столичен общински съвет. В тях се посочват мерките и дейностите, които ще бъдат реализирани през годината, сроковете за изпълнение и източниците на финансиране.

Мониторинга на Стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците се осъществява чрез разработената Система за мониторинг на Стратегията за

образование на Столична община 2016 – 2023 година, тъй като политиката за приобщаване и личностна подкрепа е елемент от цялостната политика за столичното образование.

Стратегията за подкрепа за личностното развитие планира, изпълнява и отчита мерки и дейности, обхващащи функционалната характеристика на направления и структури на Столична община, както следва: направление „Култура, образование, спорт и младежки дейности“, направление „Социални дейности и интеграция на хора с увреждания“, дирекция „Сигурност“, дирекция „Здравеопазване“ в партньорство и подкрепа на дейности и програми на РУО София-град – МОН, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – София-град, отделите за закрила на детето към Агенция социално подпомагане, Столична регионална здравна инспекция, детски педагогически стаи – СДВР – МВР.

VI. Действия, очаквани резултати, индикатори за изпълнение и източници на финансиране

Стратегическа цел I. Предоставяне на равен достъп до образование и подкрепа на личностното развитие в системата на предучилищното и училищното образование в Столична община.				
Оперативна цел 1. Прилагане на индивидуален подход, съобразно потребността на децата и учениците, личностни качества, знания, умения и интереси.				
Действия	Изпълнител/ Партньори	Финансира не	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
Ранна диагностика на деца – извършване на функционална оценка на потребностите	Специалисти от Регионален екип за подкрепа за личностното развитие на деца и ученици със СОП	От бюджета на РЦППО	Обхващане в ранен етап на деца с обучителни затруднения	Брой направени оценки; брой и относителен дял (в %) на обхванатите деца по типове потребности и по източник на първична идентификация (експертен скрининг, училищен екип, заявка от родители); брой работни/експертни часове
Обучение за ранно	РЦППО –	От	Повишени	Брой обучения;

откриване на обучителни затруднения	София-град	бюджета на РЦППО	умения на педагогическите специалисти за откриване на ранни признания за обучителни затруднения	Брой обучени специалисти; хорариум на обученията; брой/експертни часове на обучителите (вкл. за подготовка на обучителните материали)
Скрийнинг тест на децата между 3 – 3.6 годишна възраст, посещаващи общински детски градини и частни детски градини, членове на БАЧУ.	Учителят на децата в групата в партньорство с родителите, психолога или педагогическия съветник, ресурсен учител, логопед или други специалисти при необходимост	Бюджет на детските градини	Обективна оценка за развитието на детето в езиково, емоционално, познавателно, социално и двигателно отношение и установяване още в ранна възраст наличие на проблеми в дадени области; създаване на подкрепяща среда и дейности за преодоляване на наличните затруднения в сътрудничество между детската градина и семейството; определяне на конкретни ресурси-човешки, времеви, финансови и други, още на входа, подпомагащи развитието на детето	Брой проведени тестове с децата на съответната възраст; Брой създадени екипи за обща подкрепа; Брой създадени екипи за допълнителна подкрепа; Брой създадени индивидуални планове за подкрепа на децата; периодично отчитане на резултатите от плана за подкрепа
Мярка 1.2.: Интегриране и осигуряване на допълнителна подкрепа според установените потребности на децата и учениците от различни етнически групи, със специални образователни потребности и/или хронични заболявания и в неравностойно положение.				
Действия	Изпълнител/Партньори	Финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
Осигуряване на ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни	РЦППО – София-град	От бюджета на РЦППО	Обхванати всички деца и ученици със специални образователни	Брой и дял на обхванати деца и ученици, спрямо заявленията; брой

потребности			потребности, за които е получена заявка от образователната институция	консултации/сесии на дете по типове СОП (в агрегиран вид); брой експертни часове (вкл. за обработка на вторична документация – дневник, индивидуално досие, план за подкрепа, супервизия и т.н.)
Сензорна терапия	РЦППО – София-град	От бюджета на РЦППО	Повишени адаптивни възможности и сензорна интеграция	Брой и дял деца, включени в програмата; брой експертни часове
Методическа подкрепа на столичните детски градини и училища във връзка с прилагане на Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертва на насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.	РУО/МОН		Намаляване на случаи на деца, жертва на насилие и деца в рисък.	Брой на деца жертва на насилие и деца в рисък.
Формиране и функциониране на Регионален екип за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците със СОП от столичните ДГ и училища към РЦППО-София-град	РЦППО/РУО партньор		Извършване на потвърждаващи оценки за допълнителна подкрепа, насочване към ЦСОП, насочване след VII клас на ученици с качествени оценки, отлагане от задължително постъпване в 1	Брой деца със СОП и извършени оценки; брой и относителен дял (в %) на обхванатите деца по типове потребности и по източник на първична идентификация (експертен скрининг, училищен екип,

			клас на деца, насочване към специални групи и специални училища; методическа подкрепа.	заявка от родители); брой работни/експертни часове
Лятна програма на РЦППО – София град	РЦППО – София-град	От бюджета на РЦППО	Ангажиране на децата в извънучебни дейности и занимания по интереси, насочени към подкрепа за личностно развитие	Брой обхванати деца по интервенции: - Програма по ерготерапия и сензорна интеграция - Програма по кинезитерапия - Програма по трудотерапия и полезни умения Дял обхванати деца в лятната програма, спрямо брой идентифицирани Брой експертни часове по типове интервенции
Спортни мероприятия, включващи и деца със СОП	РЦППО – София-град/Спешъл олимпикс, НСА, училища и детски градини	От бюджета на РЦППО	Включване в спортни занимания на деца и ученици със специални потребности	Брой участници
Организиране и провеждане на работни срещи с членове на ЕПЛР в ДГ и в училищата на тема „Взаимодействие на ЕПЛР с родителите и други институции“.	РУО		Методическа подкрепа на ЕПЛР в училища и ДГ.	Брой работни срещи
Дейност на Регионална комисия за насочване на лица, търсещи или получили международна закрила, за обучение в училищата на град	РУО		Включване на лица, търсещи международна закрила в системата на образование в РБългария.	Брой подадени заявления

София.				
Организиране и провеждане от РУО на работна среща с директори на столични училища и детски градини с висок процент на деца и ученици от различни етнически групи.	РУО		Оказване на методическа подкрепа на директорите на образователните институции за равен достъп до качествено образование на деца и ученици от различни етнически групи и намаляване на дела на преждевременно отпадане от училище.	Брой проведени срещи Брой идентифицирани деца и ученици в риск от отпадане
Организиране на кампания „Толерантност и интеграция“	МКБППМН – СО /райони/	От бюджета	Утвърждаване отношение на уважение и взаимопомощ сред децата	Брой училищни събития; брой обхванати институции; брой работни срещи; Брой участници в събитията и срещите
Оперативна цел 2. Предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.				
Мярка 2.1.: Създаване на условия за пълноценно използване на свободното време на децата и учениците.				
Дейности	Изпълнител/ Партньори	Финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
Включване на децата, настанени в резидентни социални услуги и ползвщи услуги в общността в училищни, регионални, национали и международни спортни събития и форуми; посещения на социални, културни и други извънкласни училищни дейности и мероприятия;	Дирекция „Социални услуги за деца и възрастни“ на Столична община Заведения за социални услуги	Бюджет на СО НПО	Изграждане на нагласи за пълноценен живот и добра самооценка на децата, настанени в резидентни социални услуги и ползвщи услуги в общността на територията на Столична община.	Участия и в спортни събития; лагери и екскурзии.

проводждане на лагери, екскурзии и творчески ваканции.				
Провеждане на програма „Осмислено свободно време“	МКБПМН – СО /районни комисии/	От бюджета	Разширяване знанията на децата за столицата и за доброто поведение в обществото	Брой посещения на обекти; брой участници на посещение
Популяризация, припознаване и утвърждаване на дейностите в подкрепа на личностното развитие, предлагани от ЦПЛР в Столична община за свободното време на децата и учениците	ЦПЛР ЦИКО „София“ и ЦПЛР СШ „София“	Държавно / общинско	Провеждане на кампании за популяризирана на дейностите, предлагани от ЦПЛР Непрекъснат процес по проучване и идентифициране на интереса към ЦПЛР Припознаване на дейностите като ефективни и работещи от страна на всички участници в сферата на образованието в Столична община – експерти, учители, както и родители, младежи, деца и ученици Повишен интерес към дейностите Привличане на нови участници	Брой проведени кампании/ събития за популяризация на дейността на ЦПЛР (оценка на обхвата на кампанията – брой онлайн посещения/ преглеждания, потенциален максимален обхват в институция) Брой проведени проучвания на интереса към дейностите, предоставяне от ЦПЛР (тип на проучванията, обем на извадките)
Използване на възможностите на културните институти и културните оператори на територията на	ЦПЛР ЦИКО „София“	Държавно / общинско	Повищено взаимодействие с културните институти и културните оператори на	Брой проведени съвместни изяви по тип на културните институции Брой участници

Столична община за организиране на съвместни празници, фестивали, концерти и др.			територията на Столична община Изява на децата и младите хора на Столична община	в изявите по тип на участниците и възрастова група Брой проведени други форми на взаимодействие
Използване на възможностите на операторите в областта на спорта на територията на Столична община за организиране на съвместни мероприятия др.	ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско	Повишено взаимодействие с операторите в областта на спорта на територията на Столична община за организиране на съвместни мероприятия др. Изява на децата и младите хора на Столична община	Брой проведени съвместни изяви със спортни оператори Брой участници в изявите по тип на участниците и възрастова група Брой проведени други форми на взаимодействие
Провеждане на изяви на интересите и способностите на децата и младите хора, планирани в годишната програма на ЦПЛР	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско Привличане на спонсорства/ Дарения	Даване на изява на интересите и способностите на децата и младите хора, участници в дейностите на ЦПЛР в Столична община Високи постижения, получаване на награди Повишаване на престижа на работата на школите и клуповете	Брой проведени изяви, организирани от ЦПЛР Брой проведени изяви на местно ниво Брой проведени изяви на регионално и национално ниво Брой проведени изяви на международно ниво Брой участници
Създаване на специализирана програма за деца, представители на	ЦПЛР ЦИКО „София”	Държавно / общинско	Обхващане на деца, представители на етническите	Брой идентифицирани деца, обхванати деца ежегодно

етническите малцинства или за които българският език не е майчин с цел допълнително ограмотяване и предоставяне на обща подкрепа			малцинства или за които българският език не е майчин с цел допълнително ограмотяване и предоставяне на обща подкрепа	Тип и брой проведени образователни дейности (хорариум на децата и брой експертни часове). Оценен напредък на участниците в дейностите
Създаване на специализирана образователна подкрепа за деца със СОП	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско	Обхващане на деца със СОП, включване в дейностите на ЦПЛР Осигуряване на ефективна социална и образователна интеграция	Брой идентифицирани деца, обхванати деца ежегодно Тип и брой проведени образователни дейности (хорариум на децата и брой експертни часове). Оценен напредък на участниците в дейностите
Подобряване на материално-техническата база на ЦПЛР	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско	Инвестиция в материалната база - общинска собственост Осигурена достъпна архитектурна среда посредством ремонтни дейности на съществуващата среда Подходящо оформени на помещанията и пространствата за общо ползване Осъществяване на ремонтни	брой проведени ремонтни дейности на съществуващата база по тип на случаите; брой проведени ремонти в помещенията и пространствата за общо ползване; брой осъществени ремонтни дейности на прилежащата архитектура; брой оформени кътове за почивка и социални

			действия на прилежаща	контакти
Действия за изграждане на нова архитектурна среда, която отговаря на съвременните обществени изисквания и нужди - търсene на възможности за увеличаване на броя на базите, помещенията, образователна инфраструктура, която ползват ЦПЛР в Столична община	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско	Изградена нова архитектурна среда, която отговаря на съвременните обществени изисквания и нужди Осигуряване на достъпност на повече деца и младежи до дейностите на ЦПЛР в различните райони на София	Брой осигурени нови бази, помещения, образователна инфраструктура за ЦПЛР
Осигуряване на технически средства, оборудване и материали за работа за ЦПЛР	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско / привлича не на спонсорст ва/ дарения	Осигурени технически средства Използвани съвременни информационни и комуникационни технологии в образователния процес Повишен интерес от страна на участниците в образователния процес благодарение на използването на технологията за обучение	брой осигурени технически средства брой използвани съвременни информационни и комуникационни технологии в образователния процес, в т.ч. онлайн ресурси
Финансиране на действия, свързани със занимания по интереси и спорт в свободното време,	Дирекция СМД/ образователни институции, НПО, младежки организации	СО/ бюджет на дирекция СМД/	Предоставяне на достъпни и качествени услуги при организиране	Брой финансиирани извънкласни и извънучилищни допълнителни

програма „Ваканция“.		Програма за развитие на физически възпитани е и спорта	на свободното време на децата и учениците	педагогически услуги; брой участници; брой партньорства; брой мониторингови посещения
----------------------	--	--	---	---

Мярка 2.2.: Подкрепа на деца с изявени дарби.

Дейности	Изпълнител/ Партньори	Финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
1. Предоставяне на стипендии по реда на Наредба за условията и реда за закрила на деца с изявени дарби	Столична община, МОН	МОН	Стимулиране на деца с изявени дарби за участия в състезания, конкурси, олимпиади в областта на образованието, науката, изкуствата и спорта	Брой заявени искания; Брой предоставени стипендии
Провеждане на изяви на интересите и способностите на деца с изявени дарби	ЦПЛР ЦИКО „София“ и ЦПЛР СЩ „София“	Държавно / общинско	Даване на изява на интересите и способностите на децата с изявени дарби на различни форуми	Брой идентифициирани деца с изявени дарби по тип на дарбите Брой проведени изяви, организирани от ЦПЛР Брой проведени

				изяви на местно ниво Брой проведени изяви на регионално и национално ниво Брой проведени изяви на международно ниво Брой участници в изяви, организирани от ЦПЛР по тип на изявата. Брой и тип получени награди от подкрепени участници във външни форуми
Подпомагане професионалното ориентиране на деца с изявени дарби	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София” в партньорство с ЦПЛР КОК	Държавно / общинско	Повишаване на интереса на децата и младите хора за професионално развитие в областта на изкуствата, науката, технологиите и спорта	Брой идентифицирани деца с изявени дарби, обхванати чрез скрийнинг/препратка от детска градина или училище/препратка от школа/заявление от родители Брой деца с изявени дарби, които професионално се ориентират в областта на изкуствата, науката, технологиите и спорта
Стимулиране на ученици с високи постижения в областта на спорта по повод 17 май – ден на българския спорт – еднократни стипендии	Дирекция СМД/ СОС – Програма за съфинансиране на спортни събития, форуми, кампании и инициативи под	Общинско/ Програмно финансиране - Програма	Стимулиране на деца с изявени дарби в областта на спорта; популяризиран е на събитието,	Брой връчени стипендии

за ученици от държавни, общински и частни училища, както и деца, и младежи с увреждания	патронажа на кмета на СО	за съфинанс иране на спортни събития, форуми, кампании и инициативи под патронажа на кмета на СО	официална церемония	
Стимулиране на учители – връчване на материална награда за учители по ФВС, извели на призови места, ученици на градски и национални първенства.	СО/дирекция СМД	Общински бюджет	Стимулиране и мотивиране на педагогически специалисти, с доказан опит в сферата на физическото възпитание и спорта	Брой връчени материални награди

Мярка 2.3.: Реализиране на дейности за професионално ориентиране и консултиране и връзка с пазара на труда.

Действия	Изпълнител/ Партньори	Финансира не	Очаквани результати	Индикатори за изпълнение
Консултиране и насочване на ученици със СОП, завършващи 7 и 10 клас с удостоверения за завършен клас	РЦППО – София-град / РУО – София-град, ЦСОП, училища	От бюджета на РЦППО	Избор на най-подходящи профили или специалности от професии съобразно индивидуалните им потребности	Брой идентифицирани ученици със СОП, завършващи 7/10 клас. Брой консултирани ученици Брой насочени ученици
Кариерно	ЦПЛР-КОК-	80%	Оказана	минимум

ориентиране на ученици от I -XII клас от всички видове училища, отчитащо потребностите и индивидуалните им характеристики и предпочитания	София в партньорство с общински, държавни и частни училища, и родители	МОН, 20% СО	подкрепа за пълноценно кариерно развитие на учениците	6 000 ученици, получили услуги за КО през 2020-21г. и 2021-22г.
Разработване на информационни блокове за кариерно ориентиране с актуална информация за територията на Столична община	ЦПЛР-КОК- София в партньорство с РУО София-град, университети, Агенция по заетостта, проф. организации и работодатели	80% МОН, 20% СО	Разработени инф. м-ли в помощ за преход към гимназиално и висше образование в София-град, за пазара на труда и кандидатстване за работа	минимум 3 инф. блока, актуализирани всяка година, за ползване от всички ученици, родители и учители на територията на Столична община
Организиране на кариерни форуми за запознаване на учениците с професиите и трудовите дейности, и връзката личност - работата	ЦПЛР-КОК- София в партньорство с училища, проф. организации и работодатели	80% МОН, 20% СО	Стимулиране на интереса и засилване на връзките между учениците и трудовия свят, развиване на уменията за управление на кариерното развитие	минимум 4 форума, с минимум 400 участвали ученици

Мярка 2.4.: Провеждане на социална и здравна политика, насочена към децата и учениците.

Действия	Изпълнител/ Партньори	Финансира не	Очаквани результати	Индикатори за изпълнение
Осъществяване на контрол по качеството на предоставяните социални услуги за деца, съгласно изискванията на Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца.	Комисия, назначена със заповед на кмета на Столична община	Бюджет на СО	Изгответи доклади, и констативни протоколи за спазване стандартите за качество на социалните услуги, предложения и предписания	Брой проведени проверки с издадени по тях доклади
Разработване на годишен план за развитие на социалните услуги на	Дирекция „Социални услуги за деца и възрастни“ на	Бюджет на СО	Приемане на плана за развитие на социалните	Реализация на приетия план Брой предвидени в

територията на Столична община.	Столична община		услуги на територията на Столична община	плана за разкриване социални нови услуги с целева група деца и семейства
Провеждане на разяснятелни кампании за превенция на заболявания и здравословен начин на живот в училищата	Дирекция „Здравеопазване“ Специалисти от училищните здравни кабинети	Бюджет на СО	Информиране на учениците за предпазване от заболявания и повишаване качеството им на живот	Брой проведени кампании; Брой обхванати ученици
Мярка 2.5.: Превенция на рисковото поведение сред децата и учениците.				
Дейности	Изпълнител/ Партньори	Финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
Форум „С децата и родителите заедно“	МКБППМН – СО	От бюджета	Подобряване взаимодействието с родителите по отношение на поведението	Брой идентифицирани деца и семейства в риск. Брой участници – деца и родители
Организиране на спортни и културни занимания с цел превенция на проблемно поведение	МКБППМН – СО /райони администрации	От бюджета	Запознаване с футболното хулиганство; наসърчаване занимания с изкуство като алтернатива	Брой идентифицирани деца в риск (по категории: първична, вторична, третична превенция) Брой участници (от дадените категории)
Обучение на специалисти за осъществяване на превенция на ПАВ	МКБППМН – СО/НСНВ	От бюджета	Запознаване и прилагане на стандартите на ЕС за превенция	Брой обучения, хорариум на обученията, Брой обучени специалисти
Провеждане на работни срещи, посветени на сигурността в училище и ДГ	МКБППМН – СО/дирекция „Сигурност“/ ДПС-СДВР	От бюджета	Засилване сигурността и подобряване взаимодействието	Брой работни срещи; брой участници
Координация, съобразно детските и младежките политики в областта на БППМН	МКБППМН – СО/MMC	От бюджета	Очертаване механизми за партньорство и координация	Брой доклади
Провеждане на	МКБППМН –	От	Запознаване с	Брой събития;

събития за представяне на социални иновации	СО/НПО	бюджета	добри практики	Брой участници
Популяризиране защитата правата на детето	МКБПМН – СО/УНИЦЕФ	От бюджета	Запознаване с конвенцията за правата на детето; Разпространение на адаптираната версия	Брой събития Брой обхванати училища Брой информирани ученици и педагогически специалисти
Провеждане на училищни събития „Розова фланелка“, за преодоляване на тормоза и агресията	МКБПМН – СО	От бюджета	Насочване към нетърпимост и преодоляване на насилието	Брой събития Брой участници
Организиране участието на ученици в обучения и беседи за превенция на ПАВ	МКБПМН – СО/районни администрации	От бюджета	Повишаване информираността по отношение опасностите от ПАВ	Брой обучения и беседи Брой обучени ученици
Обучение на доброволци за превенция по метода „връстници обучават връстници“	МКБПМН/ районни администрации	От бюджета	Прилагане на метода сред учениците	Брой обучени ученици
Използване на спортни дейности като превенция на рисково поведение сред децата и учениците	ЦПЛР СШ „София“	Държавно / общинско / проекти	Постигане на превенция на рисковото поведение сред децата и учениците със средствата на спорта	Брой деца и ученици, проявяващи рисково поведение, включени в дейностите на ЦПЛР СШ „София“ Брой проведени дейности с деца и ученици с рисково поведение и брой на учениците, участващи в тях (или дял на включените ученици, от първоначално идентифицирани

Възможности за участие в кампании за безопасен интернет, за защита правата на децата, за превенция на агресията и насилието на образователни институции и НПО	Дирекция СМД, НПО, образователни институции	Общинско/ програмно финансиране и др.	Постигане на максимален ефект - защита на правата на децата, за превенция на агресията и насилието/ популяризиране, включване и подпомагане на дейности, събития и кампании	Брой организирани и подпомогнати събития; Брой партньорства; Брой участници
---	---	---------------------------------------	---	---

Мярка 2.6.: Провеждане на извънкласни и извънучилищни дейности, и допълнителни педагогически услуги в образователните институции.

Действия	Изпълнител/ Партньори	Финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
Създаване на условия за финансиране на извънкласни и извънучилищни дейности, разширяване мрежата от партньори на образователните институции чрез проектно финансиране.	Дирекция СМД/ образователни институции – детска градина, училище, ЦПЛР, РА и малки населени места	СО/ бюджет на дирекция СМД/ Програмно финансиране/ Програма за развитие на физическото възпитание и спорта	Осигурени извънкласни дейности и допълнителни педагогически услуги, подпомагащи учебния процес; превенция на отпадането от училище, превенция на насилието, интеграция на деца от друг етнос;	Брой реализирани дейности и събития; общ брой обхванати участници, брой обхванати участници от различен етнос;

Реализиране на дейности и подкрепа на спортни клубове за развитие на детско-юношеския спорт. Стимулиране на здравословен и активен начин на живот сред подрастващите, мотивиране на устойчиво включени в спортни дейности деца и младежи.	Дирекция СМД/ СК, НПО, младежки организации	СО/ бюджет на дирекция СМД/ Програмн о финансиру ане/ Програма за развитие на физическ ото възпитани е и спорта	Осигурени извънкласни дейности и допълнителни педагогически услуги подпомагащи учебния процес; ефективни партньорства със СК, НПО, младежки организации	Брой реализирани дейности; брой включени участници, брой партньорства; брой
Подкрепа и финансиране на добри практики за спортни дейности и младежко доброволчество.	Дирекция СМД/ образователни институции, НПО, младежки организации	СО/ бюджет на дирекция СМД	Разширяване и разнообразяване на формите на подкрепа; насърчаване на добрите практики и доброволческите инициативи; стимулиране на самоорганизиращите се ученици/популаризиране – официална церемония	Брой включили се образователни институции, младежки организации, НПО; брой ангажирани участници

Стратегическа цел II. Сътрудничество между институциите за осигуряване качеството на приобщаващото образование и личностното развитие на децата и учениците.

Оперативна цел 1. Междуинституционално взаимодействие между местните и държавни органи и структури, образователни институции, доставчиците на социални услуги, гражданска организации и родители за посрещане на разнообразието от образователни потребности на децата и учениците.

Мярка 1.1. Взаимодействие и сътрудничество между различните институции, осигуряващи подкрепа за личностно развитие на територията на Столична община.

Дейности	Изпълнител/ Партньори	Финансира не	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
Изграждане на платформа за образователни ресурси	РЦППО – София-град /МОН/ УНИЦЕФ	От бюджета на РЦППО , УНИЦЕФ , МОН	Платформа за образователни ресурси за деца и ученици със СОП	Брой посетители
Обучение за функционална оценка	РЦППО – София-град, Логопедичен център	От бюджета на институциите	Обучени специалисти за извършване на функционална оценка	Брой обучени специалисти
Организиране на Форум за обсъждане на резултатите от провеждането на социална политика в София, успешните модели и предизвикателства.	Дирекция „Социални услуги за деца и възрастни“ на Столична община НПО	Бюджет на СО	Взаимодействие и обмяна на опит на различни участници в социалните услуги, работещи с деца на територията на Столична община.	Провеждане на Форума.
Организиране на съвместни дейности с МКБПМН, ЦИКО "София", доставчици на социални услуги и др.	ЦПЛР-КОК- София в партньорство с МКБПМН, ЦИКО „София“, доставчици на социални услуги	80% МОН, 20% СО	Обединен информационен, експертен и организационен потенциал на партньорите и повишена ефективност на работата им с деца и ученици в подкрепа на личностно развитие	минимум 6 съвместни занимания, с минимум 50 участвали деца и ученици
Обмяна на опит и работа в екип с учители и ръководства на други образователни	ЦПЛР ЦИКО „София“ и ЦПЛР СШ „София“	Държавно / общинско	Успешно сътрудничество при реализирането на политиките	Брой проведени срещи Брой създадени партньорства Брой обменени

институции от системата			по приобщаването Проведени обмяна на опит и работа между екипи от учители и ръководители на образователни институции	практики Брой създадени екипи за работа между учителите и ръководствата на образователните институции
Осъществяване на съвместни дейности, инициативи и мероприятия между ЦПЛР и училища, детски градини	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско / Спонсорства/дарения/проектно финансиране	Успешно взаимодействие между представители на образователните институции в Столична община Проведени съвместни дейности, инициативи, мероприятия с цел подкрепа и даване на изява на децата и младежите	Брой осъществени дейности Брой проведени съвместни дейности, инициативи, мероприятия Брой участници в дейностите, инициативите, мероприятията
Осъществяване на съвместни инициативи и мероприятия между ЦПЛР и районни общински администрации, дирекции в Столична община	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско / Спонсорства/дарения/проектно финансиране	Успешно взаимодействие между ЦПЛР и районните администрации, дирекциите в Столична община	Брой осъществени дейности, инициативи, мероприятия Брой участници в дейностите, инициативите, мероприятията
Административно съдействие от Столична община за постигане на поставените в стратегиите на образователните институции цели	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско /	Успешно развитие на институциите с подкрепата на Столична община Изградена ефективна комуникация с експертите в	Брой проведени срещи с експерти от Столична община Брой реализирани съвместни дейности, кръгли маси,

			различните дирекции на Столична община Реализиране на съвместни дейности, кръгли маси, семинари и други	семинари и други
Организиране и провеждане на мероприятия, свързани с приобщаващо образование с активното включване на гражданска организации и родителска общественост в партньорство с училището и детската градина.	СО/ Дирекция СМД/ ЦПЛР/ НПО, образователни институции и др.	СО/ бюджет на дирекция СМД	Подкрепа, включване и подпомагане на форуми, кампании, кръгли маси, дейности и инициативи, с активното включване на гражданска организации и родителска общественост; популяризиране и мотивиране	Брой организирани форуми, обучения, кръгли маси, дейности; брой включени НПО; брой участници
Съдействие при организиране на Национална среща на Ученически съвети. Представителство и участие на столичните Ученически съвети	СО/ Дирекция СМД/ Ученически съвети/ парламенти и др.	СО/ бюджет на дирекция СМД	Подкрепа, логистика, ангажираност, възможност за популяризиране и насърчаване дейността на Ученическите съвети/парламенти; Консултативен съвет по политиките на младежта /КСПМ/ към кмета на СО	Брой организирани и подкрепени срещи, брой участници
Провеждане на	СО/ Дирекция	СО/	Обединяване	Брой

кампании за опазване здравето и живота на децата като участници в движението по пътищата	СМД/ СБДДС	бюджет програмно финансиране – СБДДС	на дейностите на държавни институции, местна власт/ СБДДС, неправителствени организации при реализиране на политиките за безопасност на движението по пътищата	реализирани кампании; брой включени партньори; брой участници
--	------------	--------------------------------------	--	---

Мярка 1.2. Сътрудничество с професионални организации и работодатели за осъществяване на дуално обучение

Действия	Изпълнител/ Партньори	Финансира не	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
Поддържане на база данни от РУО София-град за професионалните гимназии на територията на област София-град, осъществяващи дуално обучение.	РУО		Извършване на анализи за дуалното обучение	База данни за професионални гимназии с дуално обучение

Оперативна цел 2. Усъвършенстване на професионалните умения на ангажираните специалисти от институции и организации.

Мярка 2.1. Участие на педагогическите специалисти в проекти и програми за квалификация и професионално развитие.

Действия	Изпълнител/ Партньори	Финансира не	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
Вътрешно-квалификационни обучения	РЦПППО – София-град	От бюджета на РЦПППО	Повишени знания и умения на педагогическият е специалисти	Брой обучени специалисти
Външно-квалификационни обучения	РЦПППО – София-град, НИОПП, НАРУ, УНИЦЕФ, Асист БГ, ФИЦЕ, ИПО, Хестия	От бюджета на РЦПППО	Повишени знания и умения на педагогическият е специалисти	Брой обучени специалисти
Информационно осигуряване, организационно-координираща	РУО		Повишаване на компетентностите на педагогически	Брой проведени обучения; брой обучени педагогически

дейност във връзка с реализиране на НП „Квалификация“ 2020.			е специалисти от образователните институции на територията на София-град.	специалисти
Организиране и провеждане на работни срещи с директори на училища и на ДГ на тема „Разработване на планове за подкрепа при ресурсно подпомагане на деца и ученици със СОП“.	РУО		Оказване на методическа подкрепа от експертите на РУО по отношение на работата за допълнителна подкрепа на деца и ученици със СОП.	Брой проведени работни срещи; Брой участници
Провеждане на мотивационни и надграждащи обучения, обмяна на опит и практики на служителите в социалните услуги за деца и младежи на територията на Столична община.	Дирекция „Социални услуги за деца и възрастни“ на Столична община НПО	Бюджет на СО ДАЗД АСП НПО	Повишаване професионалната квалификация на експерти, директори и служители на заведения за социалните услуги за деца и младежи на територията на Столична община.	Проведени обучения
Провеждане на среща-дискусия за споделяне на опит и добри иновативни практики по обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на деца и ученици	Столична община БАЧУ	Бюджет на СО	Обогатяване и разширяване професионалните умения на педагогическите кадри в прилагане на иновации за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците	Брой участници
Планиране и	ЦПЛР ЦИКО	Държавно	Повищена	Брой планове за

изпълнение на квалификационни дейности с педагогическите специалисти в ЦПЛР	„София” и ЦПЛР СШ „София”	/ общинско / лично финансир ане	квалификация на педагогическият е и управлениски кадри във връзка с тяхната професионална компетентност	квалификации Брой реализирани квалификационни програми Брой проведени обучителни дейности Брой участници в обученията Брой присъдени сертификати, обучителни кредити, получени дипломи и удостоверения
Екипи за методическа подкрепа в ЦПЛР	ЦПЛР ЦИКО „София” и ЦПЛР СШ „София”	Държавно / общинско	Взаимодействие между преподавателите в едно направление с цел оказване на методическа подкрепа	Брой проведени методически срещи Брой участници в методическите срещи Брой обучителни дейности по методически направления

Мярка 2.2. Участие в международни, национални и регионални проекти и програми за подобряване на общата подкрепяща среда и разширяване на обхвата на дейности по обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици.

Действия	Изпълнител/ Партньори	Финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение
Участие по проекти на програма „Еразъм+“	РЦППО – София-град, НАРУ	От бюджета на проектите	Участие на педагогическите специалисти в разнообразни форми на квалификация и включване в проекти по програма „Еразъм +“	Брой проекти, брой участници
Осъществяване на обща подкрепа чрез кариерно ориентиране за учениците от прогимназиалния етап на образование по национален проект	Министерството на образованието и науката	ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“	Мотивиране и насочване към системата на професионалното образование на учениците в риск от	Създадени информационни и диагностични ресурси за кариерно ориентиране на учениците от V-

„Подкрепа за успех“		2014-2020	<p>отпадане, което да допринесе за намаляване бр. на преждевременно напусналите образоват. система.</p> <p>Кариерните консултанти от ЦПЛР-КОК-София обучени за работа с нови диагностични инструменти за кариерно ориентиране на ученици в риск от отпадане.</p>	VII клас, които са в риск от преждевременно напускане на образователната система
Подкрепа и съфинансиране на деца и младежки за участие в национални и международни спортни форуми	Дирекция СМД/ Програма за съфинансиране на спортни събития, форуми, кампании и инициативи под патронажа на кмета на СО	Общински бюджет/ Програмни финансиране	Възможност за подпомагане и стимулиране на изявени таланти в областта на спорт, изкуство, култура, образование	Брой подкрепени участници; брой подкрепени форуми и кампании
Разработване на образователни проекти и/или включване на ЦПЛР като партньор	ЦПЛР ЦИКО „София“ и ЦПЛР СШ „София“	Донорски програми	Успешно реализирани проекти Изградени партньорства между различни образователни институции и ЦПЛР Повишен институционален капацитет за разработване и	Брой проекти, които ЦПЛР са разработили Брой проекти, в които ЦПЛР са включени като партньор Брой образователни проекти Брой младежки проекти Брой стратегически
Разработване на проекти, свързани с прилагането на неформалното образование, международни мобилности	ЦПЛР ЦИКО „София“	Донорски програми		
Разработване на стратегически	ЦПЛР ЦИКО „София“ и ЦПЛР	Донорски програми		

проекти, инфраструктурни проекти, развитие на институционалния капацитет на ЦПЛР	СШ „София”		изпълнение на проекти	проекти Брой инфраструктурн и проекти Брой проекти за повишаване на институционалн ия капацитет
--	------------	--	--------------------------	--

VII. Заключение

Стратегията за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците на територията на Столична община е разработена съгласно националните приоритети за осигуряване на приобщаващото образование на децата и учениците и предоставянето на обща и допълнителна подкрепа, отразявайки обективното състояние, традициите и спецификата на всяка институция в системата на предучилищното и училищното образование.

Реализирането на стратегията е продължителен, отговорен, последователен и отворен във времето процес, който следва динамиката на промените. Постигането на целите е възможно с обединяване усилията на всички заинтересовани страни.

Използвани съкращения

СО	Столична община
МОН	Министерство на образованието и науката
РУО	Регионално управление на образованието
ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
СОП	Специални образователни потребности
РЦППО	Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование
МКБПМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
ЕПЛР	Екип за подкрепа на личностното развитие
НПО	Неправителствена организация
ЦПЛР ЦИКО „София“	Центрър за подкрепа на личностното развитие Център за изкуство, култура и образование „София“
ЦПЛР СШ „София“	Центрър за подкрепа на личностното развитие – спортна школа „София“
ЦПЛР - КОК	Центрър за подкрепа на личностното развитие – кариерно ориентиране и консултиране
РДСП	Регионална дирекция „Социално подпомагане“
ЦСОП	Центрър за специална образователна подкрепа
НАРУ	Национална асоциация на ресурсните учители
АСП	Агенция за социално подпомагане
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
НИОПП	Национален институт за образование и приобщаващи политики
БАЧУ	Българска асоциация на частните училища